

Jamtlands Tidning.

STUDENT- OCH HEMBYGDSFÖRENINGEN JAMTAMOT, NORRLANDS NATION, UPSALA

NR 2/95 • ÅRGÅNG 24

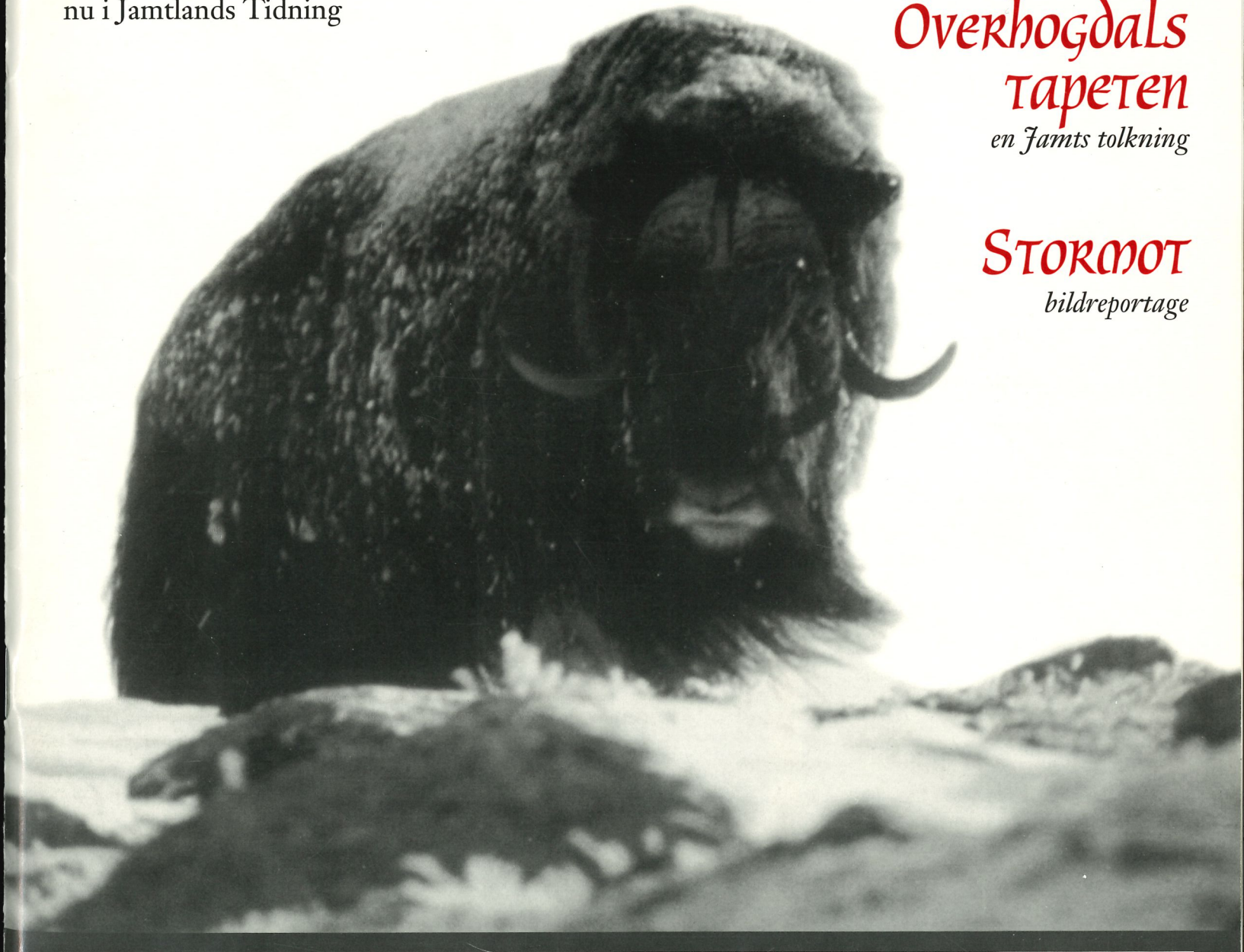
Fjällvärlden

Nils G. Lundhs prisade lyrik från Stormotet –
nu i Jamtlands Tidning

Nya STORJAMTAR
de nyvalda presenteras

Överhogdals
TAPETEN
en Jamts tolkning

STORMOT
bildreportage

Bahrein	Dinar 5,8	F.Arabemir.....	Dirham 58	Island	lkr 431	Kina	Yuan 78	Nepal.....	Rupie 238	Peru	S 27	Tyskland	DM 9
Cypern.....	CE 305	Lettland	Lvl 357	Jamtland	JM 5	Kongo	Kfr 2730	N.Korea	Won 57	Saudiarabien	Rail 42	Ungern	Ft 750
Estland	Eek 7690	Litauen	Ltl 2730	Japan	Yen 576	Malta	Lm 2,25	Norge	Nkr 43	Thailand	Baht 230	Zimbabwe.....	Z\$ 33
Finland	FIM 29	Irland	Ir£ 424	Kenya	KShs 517	Nigeria.....	Naria 250	Panama.....	US-\$ 7	Turkiet.....	TL 278.000	Österrrike	S 68

Ledare.

ÄNNU ETT NUMMER AV JT. LIKA tjockt som jubileumsnumret, men med ännu mer färg. Debatten blir allt mer intensiv, och Bröderna diktar som aldrig förr. Tidningens framtid ser ljus ut, så länge Bröderna fortsätter att skriva.

Också formen utvecklas allt mer. Den observante läsaren kan se att detta nummer begåvats med äkta KAPITÄLER och gemena siffror på lämpliga ställen. Ett rubriktypsnitt vid namn OXFORD har dessutom tillkommit. Med mera. Det är en utmaning att göra Jamtamots ansikte utåt så tjustigt som möjligt.

Men bara till en viss gräns. Det är väldigt utvecklande att arbeta med JT, bland annat eftersom man som redaktör i Jamtamot i princip kan styra själv över processen in i minsta detalj. Men efterhand börjar det hela gå på rutin, och då känns de veckor av nätter framför datorn som faktiskt krävs för att få till en tidning av JT:s klass, inte längre lika meningsfulla. Särskilt som jag har tvingats inse att redaktörskapet i Jamtamot till största delen är ett ensamarbete. Så detta får bli mitt sista nummer.

Kanske borde vi instifta en post som Biträdande redaktör, eller liknande, för att undvika lappsjukan hos kommande tidningsmakare.

Rolig är för övrigt den uppskattning som många av er Bröder visar, verbalt och ekonomiskt. JT:s ekonomi är visserligen definitionsmässigt usel, men det måste erkännas att inbetalningarna den senaste tiden tyder på att tidningen är värdefull. Kommittén för Jamtamotets bevarande hemma i Sta'n har dessutom visat uppskattning, och ansvar för tidningens fortlevnad genom att donera en praktfull sköld till Motet, att bäras av sittande redaktör. Mycket ärofyllt. Redaktör'ns betydelse kan inte nog understrykas...

Ma råkes, om int' förr så på Mot!

/ Br Redaktör'n

Bäst betalande

eller – br Redaktörns räkneövningar

Tio-i-topplistan börjar nu närma sig en tjugo-i-topplista, då Brödernas bristande fantasi gjort att tionde-platsen delas av inte mindre än tio (10) personer. Förhoppningsvis lär Bröderna av misstagen, och betalar in lite mer motiveerade summor för detta nummer.

Som exempel på intressanta belopp kan nämnas BR STJ Bertil Nordenfeldts 190:30 kr, baserat på hans födelseår, 1903, eller BR Lennart Ocklinds 184:45 kr, en orginell summering av årtalen 1645 och 1995. Visa lite kreativitet, för böveln!

TIO-I-TOPP-LISTAN:

1	Br Erik Vesterlund	333:00
2	Br Leif Festin	303:79
3	Br Nils Nilsson, Tuvattnet	300:00
3	Br Sten B Olsson	300:00
5	Br Stj Stefan Halvarsson	260:00
6	Br Stj Staffan Sandler	250:00
6	Br Mats Östlund	250:00
8	Br Stj Anders Johannisson	222:22
9	Br Richard Lindström	219:63
10	Br Bertil Aronsson	200:00
10	Br Torsten Dixelius	200:00
10	Br Stj Lars-Göran Forss	200:00
10	Br Gunnar Hellström	200:00
10	Br Kurt Jonsson	200:00
10	Torbjörn Junhov	200:00
10	Br Sture Lidén	200:00
10	Br Anders Lundström	200:00
10	Br Stj Bengt Magnusson	200:00
10	Br Kjell Zetterström	200:00

Betala för JT:n och förbli prenumerant!

Jamtlands Tidning.

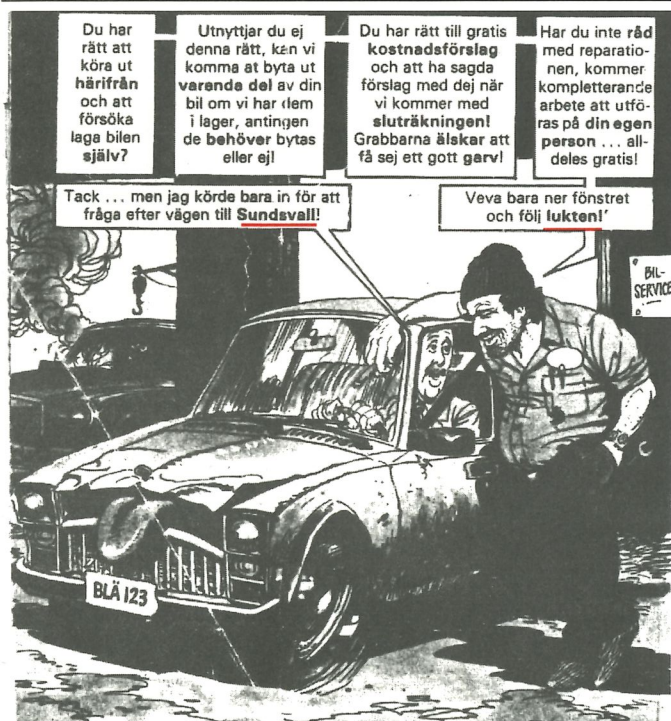
Tidskrift utgiven av student- och hembygdsföreningen Jamtamot

Redaktör och Ansvarig utgivare Johan A Larsson (tel. 018-505541), Korrekturchef Pelle Andersson; Annonsackvisitör Erik Markstedt (tel. 018-242354), Grafisk form Red, Foto Red där ej annat anges, Omslagsfoto Nils G. Lundh, Prenumerationer Lars-Göran Larsson (tel. 018-551539), Postgiro 183606-3, Adress c/o Norrlands nation, Box 612, 751 25 Upsala, Upplaga 750 ex., Typografi JansonText, Antique Olive & Oxford

innehåll

Fjällvärlden – hederspristagaren Lundhs bildrim från Stormot	6
Fjällkons motgångar – den utlovade fortsättningen	10
Jamtluncherna – en kort historik i modern tid	10
När mote e te ännas – dikt av Br Stj Kristensson	11
Tentamen – i Jamtamotska sub-språk	11
Stormotet – stort bildreportage	12
Dispositionsfonden – del tre, om huvudstolar och luvor	14
Olav den Helige – Br Stj Oscarsson berättar	15
Överhogdalstapeten – en Jamts betraktelser	16
Vad Jamten kan – två nya dikter av Br Arne Rubensson	19
Tjänstemoped åt ÖH – åtgärds paket från Br Gillevärden	20
Dela skrivaruppgiften – Br Stj Eriksson rubbar Brödernas cirklar	21
Mot avgrunden – Br Lekar'n känner sig förföljd	22
Gör en Jamt som han vill? – Styrelsen funderar	23
Nya Storjamtar valda – läs motiveringarna	24
Hurusom jag – BR STJ Ando traskade runt Ansåtenhelvete	26
En fredagskväll – Hammarstrands uteliv utforskat	28
Under suptallen – Vilka har gjort bort sig? JT ser dig!	31
Utan ÖH störtar Jamtamot – ÖH:s reflexioner	32

På en bilverkstad i Bispgården... serie insänd av Br Peter Möller

Student- och
Hembygdsföreningen

Jamtamot

Adress:

c/o Norrlands nation
Västra Ågatan 14
Box 612, 751 25 Uppsala

E-post & hemsida:

t93poa@student.tdb.uu.se
<http://www.update.uu.se/Norrlands/Jamtamot>

Postgiro:

66 95 93-6 (Jamtamot)
18 36 06-3 (Jamtlands Tidning)

Styrelsen hösten 1995:

Br Pelle Andersson
Överhövding, ÖH (☎ 46 41 79)

Br Torhald Eriksson
Hövding, H (☎ 50 81 54)

Br Örjan Festin
Gode, Go (☎ 55 09 08)

Br Henning Richardsson
Skrivare, Skr (☎ 46 20 62)

Br Kalle Jonsson
Fogde, Fo (☎ 46 03 56)

Br Andreas Hägglund
Gillevärd, Gv (☎ 50 55 96)

Br Niklas Swanström
Sjuman, 7-m (☎ 46 46 39)

Br Thomas Folestad
Lekare, Le (☎ 50 48 89)

Br Joachim Henriksson
Munskänk, Msk (☎ 24 61 02)

Br Johan A Larsson
Redaktör, Red (☎ 50 55 41)

Granskare:

Br Stj Björn Lundman
Br Björn Fredriksson

Samfundet kartotekets vänner:

Br Stj L-G »Stasi« Larsson
Sammanställande (☎ 55 15 39)

Norrlands Nation

Norrlands Nation

Sommartips

Republiken Jamtland-artiklar

Snapsglas 2-pack 100:- 6-pack 250:-

Ölglas 30 o. 50 cl. 85:-/st.

1 Liters flaska 95:-/st.

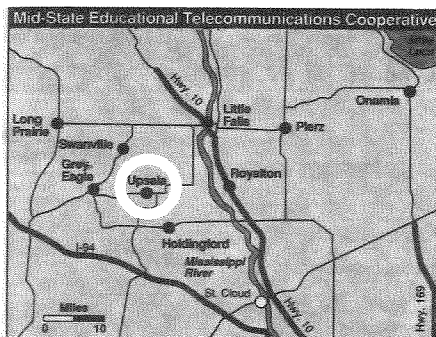
Slipsnål 75:-/st.

T-tröja 160:-/st.

UPSALA I AMERIKA

Det kom, för ett tag sedan ett brev från BR Tommy Pehrzhohn, som då bodde i Amerika. I brevet hade han bifogat en liten karta, som ni kan se här nedan (tyvärr nedlusad med anglicismer – jag har tvekat länge med att publicera den över huvud taget). Kartan visar att Upsala tydligen inte alls ligger på den uppländska slätten, utan snarare någon stans i närheten av Mississipi. Dessutom kan de tydligen stava till Upsala på andra sidan polen.

/ BR Redaktör'n

STORM I JAMTLAND

Att bo så här mellan stan och Upsala kan ha sina sidor. Denna insändare stod att läsa i Falukuriren den 8 mars i år:

»Hoppbackar. Åre Östersund söker vinter-OS 2002. Skall de bygga in hoppbackarna i en stor hall? I västra Jämtland blåser ju full storm fram, sex dagar i veckan, så där går ej att genomföra backhoppning. Det är ju stora problem i Holmenkollen och Falun Lugnet. / F.d. Enaforsbo«

/ BR J. Nilsson

PORTRÄTTGALLERI

Ett av BR STJ Thomas Nilssons första uppdrag som nyvald Storjamt blev att presentera ett porträttgalleri för Kammar'n, med bilder på samtliga Överhövdingar fram till slutet av 40-talet. Då det Motdebatterade galleriet, framtaget av honom själv med hjälp av Samfundet kartotekets vänner, är tänkt att fullbordas även för åren efter 1947 efterlyses bilder av senare Överhövdingar, helst tagna under sina aktiva perioder.

/ BR Redaktör'n

JAMTN ÄRLIG

Jamtn har »... en synnerlig aktning för Andras eganderätt, och uti få, om ens något landskap i Sverige torde egendom vara så säker för andras tillgrepp, torde stölder vara så sällsynta som i Jemtland, hvarest, då de någon gång förövats, de merendels äro begångne af främmande personer, som från andra orter invandrat och kringstryka landet.«

Skrivet av Pehr Rissler, Jämtlands förste provincialläkare, tryckt i hans bok »Anteckningar om Jemtlands län«, Stockholm 1866.

/ BR STJ Oscarsson

ÄLGSUCCÉ

Ivanlig ordning förärade Jamtamot vår Lillebror-förening Birkarlarna med ett lag i den årliga skidtävlingen Birkarlareneth i februari.

Som framgår av bilden nedan kan vår numera traditionella älg-strategi givetvis inte beskrivas som annat än en succé! Det framgångsrika laget bestod detta år av BRR Skr, Gv, Le & Red.

/ BR Redaktör'n

FOTO: NORRLANDS VARJEHANDA

Jamtamot gjorde given succé på Birkarlareneth

O8-HETS

Efter en resa i sydstaterna runt 1980, då jag sökte bluegrassens rötter, stod dessa översättningar helt klara, åtminstone för mig:

Washington = Stockholm

Yankees = Sörlänningar

»Damn' Yankee city slicker!« = »Stockholmsjävel!«

(Det är alldeles för lite hets mot o8-or!)

/ BR PM

ANGLOSACHSISKT STORMOT

Tack för senast. Det var ett mycket anglosachsiskt kalas. Mycket avspänt och gemytligt, som mycket påminde mig om ett par liknande upplevelser jag haft. Båda inträffade i USA. Någon på Nationen sade mig att man eftersträvade att inte efterlikna Amerika. I så fall har man misslyckats, kapitalt. Det tycker jag är positivt, USA är så mycket mer än våldsfilmer.

/ BR Nils G. Lundh

JAMTAMOT-HEMSIDA

Nu har Jamtamot en egen hemsida med adress <http://www.update.uu.se/Norrlands/Jamtamot/> på internet. Koppla genast upp dig mot adressen och njut av den vackra luvfärgen med mera! I slutet av hemsidan finns även länkar till andra betydelsefulla dokument som till exempel innehållet i boken *Dä glöm föll int jamska*.

/ BR Stasi-Lars

MITTHÖGSKOLAN PÅ NÄTET

För alla er som gått och blivit elektroniska och har tillgång till Sunet: Sök fram den trevliga informationen om republiken Jämtland på Mitthögskolans hemsida, adress: »<http://www.forv.mh.se/>«! Tyvärr finns det onämnbart information från kusten där också.

/ BR Lindblom, v2larlin@ulmo.stud.slu

Fjällvärlden

bildrim presenterade av årets Hederspristagare

FOTO: BR NILS G. LUNDH

Prolog

*Här, gott folk, några ord på rim,
som dykt upp när jag gått där och skrotat.
De handlar om livet och stämningar kring,
det jag ställvis har stannat och fotat.*

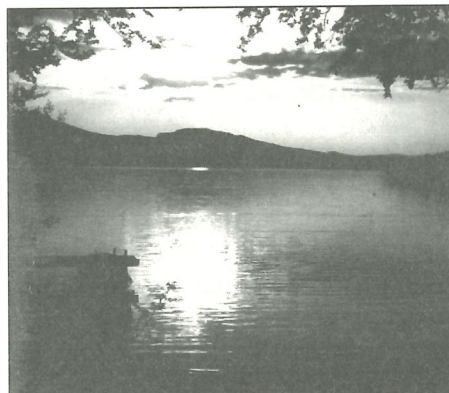
*Det rör sig inte om högstämnd lyrik
utan mera om viss orientering,
kring växter och djur, ibland saker och ting,
som jag sett när jag ställt mig på utkik.*

*Några år har gått sen jag började fänga
intryck omkring mig och faktiskt rätt många,
jag plåtat och gömt i en låda.*

*Min avsikt är nu, att låta Dig veta,
vad jag upplevt och tänkt när jag streta
i landskapet kring för att skåda.*

Skärvor

*Jag känner en bygd bland fjällen,
om sommaren smyckad av blomster så sköna.
Där busen står tryggt och sjön sent om kvällen,
speglar allt liv kring ängarna gröna.*

Skärvor.

*Jag känner en dal där i midvinternatten,
träden kan skrudas med frostblommor vita.
Där knutarna smäller och kölden kan bita,
när isarna fjättrar allt vatten.*

*Det är en trakt där om våren,
bäckarnas lek och kvitter från snären,
mig skänker det vin ur pokalen,*

*som mognar mot hösten, får färger i blodrött,
när rönnarnas blad mot isnålar stött
och luften är som kristall över dalen.*

Sommarestämning

*Genom björkarnas lövverk drar blåvita tungor,
från falnande glöd under störrösets tak.
De blandas med dofter från myrarnas lungor,
intill blanksvarta höljar med öringars vak.*

*Solen går ned medan landskapet andas,
och svävande ångor ur solvarma vatten,
glider med skuggorna sakta mot natten.
Där de vilar i gråton tills morgonen randas.*

*Jag viker från stigen, går rakt emot draget,
mot doften från höet som nyss blivit slaget.
På avstånd hörs skällor och skvalet i ån.*

*Tiden står stilla de korta minuter,
som går medan skymningen varsamt försluter,
min scenbild, som blott var ett lån.*

Av Br Nils G. Lundh

Invald 1995

Kvällsljus

*Se hur gräset lyser av glitter,
hur skuggorna mörknar – blir långa.
När ljuset sin bana sluter
till en bild blott ett öga kan fänga.*

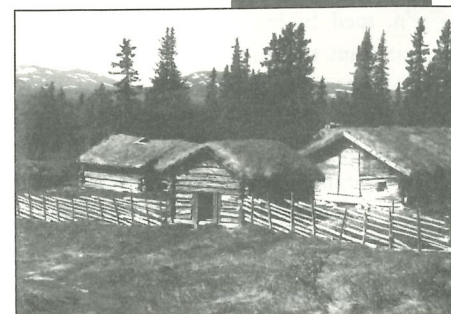
*Se hur landskapets former renas;
hur markens daggvåta stenar
och sitans trampade hållar,
som speglar med rymden förenas.*

*Ej längre börs rop ifrån liden
och kätans torv har glesnat – ty tiden
flytt undan – blott bäcken har ton på fiolen.*

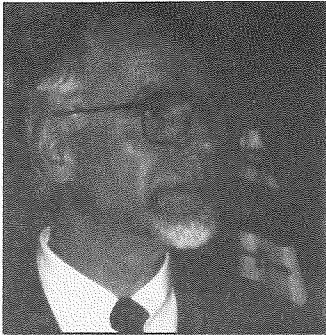
*Men gullris och tåtlar blommor,
som alltid de gjort varje sommar
i livets kretslopp kring solen.*

Skuggor

*Som gåtfulla flimrande skuggor;
linjer med färger i blod.
Fragment likt stigande bubblor
ur tidens ändlösa flod.*

Sommarestämning.

Författaren, med Herjeådalsfanan i bakgrunden

Den vresige.

*Vem målade tavlan på hällen,
vad tänkte konstnären på?
Finns där ett budskap i den
som förväntas vi skall förstå.*

*Men hur gärna vi än försöker,
förblir målningens avlägsna bud
en gåta, där den oss möter
i djur siluetternas skrud.*

Fjällängen

*Jag ser hur lärkan stiger och sjunker
över ängsmarkens ångande lid,
där fjällnycklar öppnar – sen stänger
sin port till förlustelstens tid.*

*Mitt bland björkarna blåbaken spelar
på en tydlig och ren melodi
och den gör alldeles klart att den delar,
min glädje åt sommarens tid.*

*Nog bör man få njuta av stunden,
när ingenting annat i grunden
gör livets mening så klar,*

*som när fåglarna sjunger och spelar,
när livslusten vänslas och kelar
under blomningens soliga dar.*

Den vresige

*Strax intill stigen står det
en gammal och vresig typ,
av samtiden sedd som en dåre,
som ej producerar ett dyft.*

*Men han struntar i alla tabeller,
han åser allt med ett grin
och klarar sig bra när det skräller
i den svenska ekonomin.*

*Han minns ännu slaget vid svolder,
där den stridbare Tambaskälver
spände sin bäge som brast.*

*Därför det knappast är troligt,
att just han skulle finna det roligt
med samtiden ge sig i kast.*

Lappljung

*Lappljungens yppiga blomning
är en motsats på något vis,
till växtplatsen – dess boning,
där den lever tillsammans med ris.*

*Den blommar som tänkte den bjuda
på frukter av ädlaste slag,*

*då den egentligen bara vill skruda
sig själv till humlors behag.*

*För ett törstande öga det räcker,
att den blåroda färgen väcker
sådan lust hos flygfän med sting.*

*Jag känner mig själv som en humla,
när jag redlost finner mig rumla
med fotoapparaten omkring.*

Fjället

*Det tycks som ett fjäll ligger stilla,
på en och samma plats,
men faktiskt är det så illa,
att det förflyttar sig på en atlas.*

*Styrd av krafter på djupet,
en resa i tid och rum,
som eroderat det värsta stupet.
Kvar ligger kambrium.*

Fjällängen.

F'låt sa' du oxé?

*I nordlig riktning går spåret,
en hisnande vådlig fart,
med någon centimeter om året.
Ekvatorn passerades sen start.*

*Nu spelar det knappast någon roll
för själva fjälltursplaneringen.
Då resan går jämt ut med noll
klarar sig också munderingen.*

F'låt sa' du oxé?

*Tillåt mig ställa en fråga
det sas att nå'n kommit på sné?
Jag själv blott i fjällen har tåga,
så det måste därför va' de,*

*som nu kommer med krav på visum,
botar med skarprätt och bur,
fast jag bävd har från paleolitikum.
Kan man bli annat än sur.*

*Nej jag lovar att inte bli arg,
jag skall reservera min vrede åt varg.
Men begär ändå en hyfsad förklaring:*

*Hur kan det komma sig att,
den som tampats med sabeldtandad katt,
skall avkrävas en visering.*

RENT UT SAGT

*Det är något en ren finner märkligt:
Av fjällen man numera begär,
en produktionskapacitet som verkligt
i längden blir lönlöst besvär.*

*På fjällheden ingen sig göder,
en insikt helt elementär.
Klart som korvospad, då de flesta sig föder
inom industriproduktionens sfär.*

*Som ren vill jag då ställa en fråga,
varför måste man alltid säga
i den gren där man sitter och tär.*

*Och varför glömmes man alltid så lätt,
att ingen kan bli mer än mätt.
Blott naturen är den som oss när.*

Blodnycklar

*Dactylorhiza cruenta,
ett orkidénamn som smakar blod.
Den växer på myrar, böglänta,
bland tuvsäv där kalken är god.*

*Är tämligen vanlig på trakten;
man letar i subalpin region.
Men ställois kan den ha haft en
färg något ändrad i ton.*

*Sådant bänder om nyckeln i dalen
haft litet svårt med moralen.
Kanske sambor han med maculata.*

*Men vill du göra det lätt
då kollar du rätt och slätt,
om ett blad är rött som en beta.*

Juli

*Nog tänker några, för liv och pina,
till fjällen, aldrig, där finns ju mygg.
Då har de missat de stunder sina,
för blott en insekt man är så skygg.*

*Att på en brygga en stund få vila,
se solen sjunka i julikväll.*

Fjället.

Rent ut sagt.

Den gjort ett val att ej myggor sila,
vad fanna ljudet från sommarfjäll.

Moskiter visst är ibland en plåga,
vad vore annars vårt sommarland.
Om där ej finnes den beta låga,
för liv att svärma så hett ibland.

AUGUSTI

Bland växter alla i Floras bage
där finns ibland en och annan rar.
Som sällan skädats trots nystärkt krage
med sidenkrona så purpurklar.

Den sinnet öppnar bar lön att vänta
visst går att finna det ingen sett.
Ta av från stigen där finns en glänta
som Flora just bar åt Dig berett.

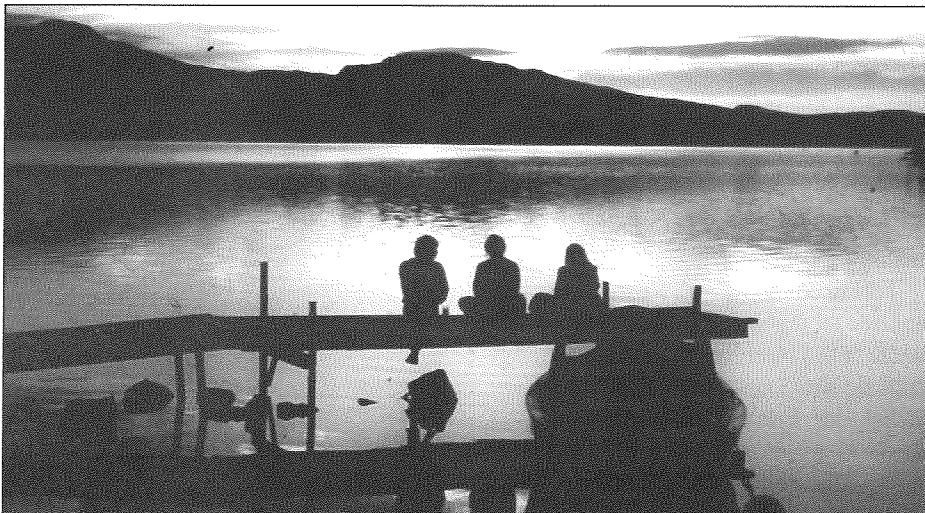
Men den som tvekar blir lätt förskjuten
så säkrast är att nu passa på.
Ty Floras tid den är snabbt förlupen
en andra bjudning ej väntar då.

SEPTEMBER

Förstrött jag strosar i blåbärsriset,
när tanken slår mig: impediment.
Vem sätter normer på detta viset,
termen baltar, det är ett skämt.

Det talas illa om fattigmarken,
som om den inte bar nå't att ge.
Kanske mäter dom matbrödsbarken,
de borde komma hit upp och se.

De skulle finna en mark att skatta,
en skörd att hålla i medfört krus.
Se'n luta ryggen mot blodröd matta,
den ock en skänk av myrtillus.

Juli.

Tacktal

Av Br Lundh, Stormotet -95

Herr Preses, herr President,
bögt ärade Jamtar i förskingringen,
till äventyrs herr Opponent.
Minns ännu tydligt påringningen.

Tog det hela först som ett skämt,
då Daniel Markstedt per tele kungjorde;
att jag utsetts till årets jamt.
Men fann så i hast att han torde

ha fått en fullmakt från Edert ting
för klarläggande av predikamentet kring,
att plötsligt jag delar den ära,

bland titlar och ordnar så exklusiv,
därtill, förmodar jag, imperativ,
som endast ett fåtal förunnas att bära.

Dock i stunder av tvivel jag funderade på:
om man inte gjort något galet,
när det sades jag vunnit i valet
och ett hedersdiplom skulle få.

Nu jag hört hur man motiverat sitt val,
och ser, att där finns nog substans,
som kanske också klarar det kval,
revisionen ställer på mått och sans.

Därför tackar jag Jamtamot,
som självständigt avgör vad som är klokt,
när man antager sina ukaser.

Och nu är det klart vad som gäller;
man belönar också rebeller,
så min tacksambet tag, jag ber.

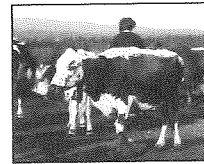
Nu bör det ärligen sägas, att bakom en man
finns som regel någon som utfyller
uppkomna luckor, när själv han ej kan,
eller på viktigare saker skyller.

Som till exempel när han myskoxar letar,
eller bara sticker iväg på en tur.
Då hustrun är hemma och stretar
där bakom den mindre glättade mur,

där vardagens gärning bör hemma.
Så med fullmakt från Eder bevågna stämna,
jag fribet mig tar att dela med Ulla,

den bedersutmärkelse jag här bar fått.
Och tackar värden för att han bestått
med mat och dryckjom i skålar fulla.

Fjällkons motgångar

DET ÄR EN VANLIG HÄNDELSE genom vår historia att vi föraktar det vi själv och våra förfäder skapat. Det drabbar även en Jamtsk ko.

Av Br Lars Lindblom

Invald 1994

De kor som hölls av småbrukare kunde inte konkurrera med den nya tidens ko på de villkor som sattes upp. Man sa att jordbruket måste drivas rationellt och detta drabbade de gamla, små och hårdiga korna, som klarade ett sämre foder. Man skapade en situation där de djur som gick till slakt från småväxta raser fick sämre betalt per kilo. Och behövde man hjälp med lån för ombyggnad blev man mer

eller mindre tvingad att byta till en importras eftersom den producerade mer per ko, men samtidigt krävdes det ett bättre foder. Det här skapade en situation som gjorde det svårt att behålla fjällkobsättningar vid generationsskiftet på gårdarna. Dessutom hade sonen ofta fått en modern utbildning på lantbruksskola som gjorde att han visste hur en gård skulle skötas rationellt vilket ofta ledde till nya kor.

Men även för den som ville satsa på att ha fjällkor blev det svårt. För att kunna bygga upp en avel krävs det bra tjurar och av tradition och nödvändighet blev aldrig tjurarna gamla. I gamla skattelängder framgår det att det bara fanns halvoxar i Jamtland, det vill säga att man höll en tjurkalv tills den blev köns mogen. När den betäckt korna slaktades den för att spara foder, vilket gjorde det svårt att få en bra

avel att fungera. De lantbrukare som var initiativkraftiga satsade på det som gav bäst vinst – importkor. Men det är inte alla som tror att nytt är bäst, så än så lever fjällkon kvar.

Författaren på utflykt – spanar efter fjällkor?

Jamtluncherna – en kort historik i modern tid

UNDER 1970-TALET AVÅTS jamtluncherna i cafeteria på Norrlands nation. Efter ett tips av BR Björck började vi vid 1980-talets början att spisa på det anrika hotell Hörnans matsalar med kristallkronor, porträttgalleri och rejäl sjöutsikt. Då blev också fredagen jamtlunchdag.

Av Br Stj Nils Sjölander

Invald 1976

Innan dess hade man ätit på Norrlands var och varannan dag. En vinst med detta var rent socialt att man fick vara ifred för övriga nationsbekanta, och att det på så sätt blev en riktig *Jamtlunch* utan utomstående. Bröder som fanns i klubbverk etcetera blev inte heller störda av en massa frågor, lån av nycklar och så vidare.

På Hörnan fanns ett fantastiskt gammaldags kök där man inte sparade på fettet

och allt var smörstekt. Jag blir nästan tårögd när jag tänker tillbaka på detta; strömmingsruladerna, schnitzlarna som dröp av fett, de små feta crepsen till efterrätt... Eja, vore jag åter där!

Sorgen blev därför stor när matsalarna stängdes för allmänheten kring 1987. Jamtarna flyttade då till Gotlands nation där det fortfarande bestods med kristallkronor, porträttgalleri och sjöutsikt men dessvärre dessutom med usel mat. När så Gotlands slog igen sina lucher runt 1989 tvingades Bröderna än en gång ut i kylan, och nu blev det Östgöta nation där maten visserligen var mycket bättre men sjöutsikten mycket sämre.

När så en förskola på Nedre slottsgatan anlätade Östgöta för sina skolluncher under förra året och Jamtarna plötsligt fann sig sitta i en överfull skrikig skolmatsal, skedde flykten snabbast och närmast till G-H nation där luncherna för närvarande intas. Förslag till lämpligare lokal emottages varmt!

Den anrika restaurangen Hörnan. Numera tyvärr endast hotellmatsal.

Här följer en dikt på oviksmål författad av Jamtamots skrivare på 1930-talet, tryckt i en häftad stencil av NBV Jämtland Härjedalen, benämnd »Dikter och visor på jämtska«. Häftet på 32 sidor togs fram i samband med inspelningen av en musik-kassett med BR STJ Alan Kristenssons dikter.

/ BR STJ Bo Oscarsson

Når mote e te ännes

Av Br Stj Alan Kristensson

Invald 1934

Je vill bære takke dekk¹ brör,
föör att mæ ha fått vö ilag.
De va gott te få stane för,
å vile nå leta tag.

För mæ går oss lätt trötn å södd²,
når vilom imilla e långt,
på veje, der jamt mæ e mödd³,
te ähltes⁴ å ha e trängt.

Då blir'e e namnlaus e fröggd⁵
te deile på veja såun
mæ folk ifrå såmmå böggd
ta neste-brön⁶ heimifråun.

Nu går mæ n vårsin n vej,
Gu veit når mæ råukes igjann.
De va gott te få vile sej
å bli tegan såun hårt i hann.

NOTER

- 1) dekk = er
- 2) trötn å södd = trött och medtagen
- 3) mödd = plågad, besvärad
- 4) ähltes = anstränga, driva, jaga
- 5) fröggd = fröjd
- 6) neste-brön = matsäcksbrödet

För minnesgoda JT-läsare:

Tentamen

i Jamtamotska sub-språk

SOM EN LITE LÄTTSAMMARE SAM-manfattning av mina tidigare artiklar (se bland annat nr. 1/94, 1/93 & 1/92, Red:s anm.) rörande mer eller mindre »sjuka« yttringar av personligt språkskapande inom Jamtamot följer här en »tentamen« i form av en tips-promenad (även om det bara är tankarna som får vandra, hehe).

Av Br Stj HP Burman

Invald 1974

Svaren återfinns i tidigare editioner av JT. Har ni inte dessa – köp, köp, köp! (men betala, för böveln!) Givetvis är detta en tävling – fina priser utlovas till de som skickar in rätta svar!

Klart för avspark!

Fråga 1: Vad är detta för ett besynnerligt språk: »Når dingdong-brorsan skeppa' var det kalkat för kisse, som grabbarna säjer!«
1) Graffianska, X) Halvarianska, 2) CB-ianska

Fråga 2: Vem hittade på ordet »rupulent«?
1) BR STJ Halvar, X) BR STJ Graff, 2) BR STJ HP Burman

Fråga 3: Vem brukar efterlysa »styrsel« då och då?
1) BR ÖH, X) BR STJ Halvar, 2) BR STJ »Moffa« Wäglin

Fråga 4: Vem skapade metaforerna »verbala ångvältar« och »semantiska nacksving«?
1) BR Per-Erik »Tummen« Nygren, Kälarne, X) BR Kurt Jonsson, 2) BR STJ Per Hårstam

Fråga 5: Vad betyder förkortningen GBP?
1) Gästabudspigg, X) Gålbeinspucko, 2) Graff Bälgar Pilsner

Fråga 6: Vad heter »efterrätt« på Halvarianska?
1) Ommapå-gott, X) Slisk, 2) Nachspiel

Fråga 7: Vem brukar säga »skjut dom ansvariga!«?
1) BR ÖH em. Leif Festin, X) BR Möller, 2) BR Mohlin

Fråga 8: Vem inledde ett historiskt yngstatal med orden: »Jävla ollon! Vissa av oss har varit här för länge. Skillnaden mellan er och mig är att jag vet!«
1) BR Lars Valfridsson, X) BR STJ Ando, 2) BR STJ Nils »PM« Sjölander

Fråga 9: Vem uppfann ordet »individkluster«?
1) BR Peter Möller, X) BR Arne Rubensson, 2) BR STJ Halvar

Fråga 10: En rykande färsk fråga. Går ej att finna svar i tidigare JT, så här måste ni gissa, Bröder. Friskt vågat! Vem eller vilka kom den 27/10 1994 på synonymen »vertikalnarr« för »stå-upp-komiker«?
1) BR Peter Möller, X) BR STJ HP Burman, 2) Båda

Sådär, ja! Nu är det bara att idka »fylleriövningar«. Det brukar ni ju kunna, Bröder! Fast här gäller det verbalt »fylleri«. Vinnarna underrättas dels per brev, dels via publicering i nästa JT. Lycka till, Bröder! Kom ihåg att en människa utan språk är endast ett tomt skal. Bästa botemedlet mot tomhet är *fylla!*

Skicka in Din lösning till Jamtamot och vinn ett pris! Adress på sid 3.

	1	X	2
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

1 Salut hör till vid Jamtamots jubileer. Den här gången exekverad av Ultuna båt-sällskap.

2 Jamtarna bänkade sig därefter i Inre läs för förhandlingar...

3 ...under föredömlig ledning av Heders-ÖH BR STJ Hans Fladvad (bilden naturligtvis tagen under votering, i bakgrunden tf. rösträknare).

4 En dusk Bröder behängdes med Jubelmedaljen. I det här fallet BR STJ Nordenfeldt, invald 1922.

5 Är det manne en hederspristagarfälla ÖH har på armen? Nils G. Lundh ser skeptisk ut inför Storsjöödjursaxen, men hämtar sig raskt och framför en lyrisk beskrivning av fjällvärlden (se sid 6 ff).

6 Motet fotograferas ungefär kl. 22.

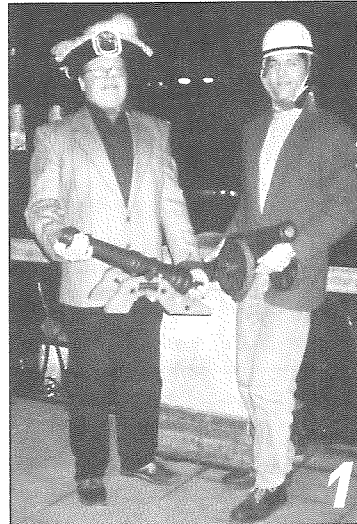
7 BR Styrelsen kommer in med kulinariska läckerheter till Bröderna...

8 ...som satt sig till bords. Som sagt - många Bröder var det.

9 Under maten fick Bröderna lyssna till jamtkvartetten.

10 Och efter maten till BR STJ HP:s band, som spelade tills flertalet Bröder gått hem.

11 En nybliven Storjamt behöver ju inte gå hem (observera ÖP:n på bordet).

Text:
Br Go Lennart Nyman

Foto:
Br Red Johan A Larsson

STORMOTET -95

Nu är den här! – Storjanten Halvars efterlängtnade artikel:

Dispositionsfonden del III

EFTERSOM JAG ÄNNU LEVER OCH är stadd vid något så när god vigör, ämnar jag nu pina den gode läsaren med ytterligare mässande angående dispositionsfonden, i detta fall avseende 3 § med anvisningar.

Av Br Stj Stefan Halvarsson
Invalid 1970

Lydelsen av här aktuellt avsnitt – med rubriken »För utdelning tillgängliga medel m.m.« – är följande.

»3 § Huvudstolen skall, i kronor räknat, bibehållas på minst oförändrad nivå. Årligen må hela avkastningen ianspråkta. Utnyttjas ett år inte hela avkastningen, må den del härav som inte tas i anspråk läggas till nästa räkenskapsårs avkastning; kommande disponibelt utdelningsbelopp blir därmed större än sist angivna räkenskapsårs avkastning. Detsamma gäller för därefter följande räkenskapsår.

Utöver vad följer av första stycket må av huvudstolen ett räkenskapsår ianspråkta ett belopp motsvarande högst en tiondel av densamma; sker det, må dock för kommande räkenskapsår utdelning inte ske förrän huvudstolen reparerats att ånyo uppgå till i första stycket angivet belopp.

ANVISNINGAR TILL 3 §

Med huvudstol avses i dessa statuter torpfondens behållning per den 31 december 1992, inklusive till denna tidpunkt upplupen avkastning, eller trettiosjutusen två hundrafyrtioåtta kronor 65 öre (37.248 kr 65 öre); ankommande annat belopp, se dock anvisningarna till 4 §.

Räkenskapsår utgör tiden den 1 januari till den 31 december.«

Jamtamot är en förening som i mångt och mycket är traditionsbevarande. Detta märks inte minst i språkliga sammanhang. Användningen av begreppet *huvudstol* är ett utmärkt exempel härpå; det återfinns i såväl statuterna för Hederspriset som i fråga om Dispositionsfonden. Man skulle i och för sig kunna förledas tro att beteckningen *huvudstol* inte används i det moderna samhället, och det kan nog i stort sett stämma, men i Regeringsrättens dom så

sent som den 3 februari 1994 i mål nr. 1555-1993 återfinns en skiljaktig mening av regeringsrådet Virin, varur följande för tjänar citeras: »Den skattepliktiga intäkten av obligationsinnehavet är emellertid beroende av respektive värdeutveckling av obligationens två värdekomponenter – huvudstolen och upplupen ränta.«

Huvudstolen som i vart fall rättsligt begrepp är således ingalunda färdigt att begrava. Regeringsrådet i fråga gör en kort men kärnfull distinktion mellan huvudstolen och upplupen ränta, varigenom klart framgår vad som avses med huvudstol. I anvisningarna till 3 § har visserligen Jamtamot valt att i huvudstolen per den sista december 1992 inbegripa även den upplupna räntan – vadan utgångspunkten allt framgent utgör beloppet 37.248 kr 65 öre – men detta torde vara att se som en ren engångsföreteelse; i fortsättningen, det vill säga från och med den 1 januari 1993, förutsätts huvudstolen inte kunna öka genom att någon upplupen ränta läggs till kapitalet. Däremot kan – på sätt som framgår av 4 § – huvudstolen eller kapitalet förökas genom särskilda donationer.

Enligt huvudregeln får kapitalet inte understiga »ingångsvärdet« 37.248 kr (men möjligen kan bortses från överskjutande 65 öre). En undantagsregel gives dock i andra stycket, där en möjlighet öppnas att för utdelning ianspråkta högst en tiondel av huvudstolen. Detta innebär – om kapitalet tidigare inte har rörts – att ett år högst 3.724 kr 80 öre kan utnyttjas för utdelning. Om så sker, måste emellertid huvudstolen även »repareras« eller återställas i sitt ursprungliga skick; tas alltså upp till en tiondel av kapitalet i anspråk, får ingen utdelning med ianspråktagande av vare sig kapital eller avkastning ske förrän huvudstolen ånyo uppgår till minst 37.248 kr (vid reparationen kan givetvis även donationer beaktas).

AVKASTNINGEN

Vad gäller räntan, kan denna tas i anspråk för utdelning i sin helhet, förutsatt att huvudstolen inte genom ett tidigare ianspråktagande understiger stadgat belopp (jämför exemplet ovan). Skulle Motet

besluta att inte ta hela avkastningen i anspråk, får dock den outnyttjade delen läggas till nästa års ränteavkastning, varför det kommande årets disponibla utdelningsbelopp därmed ökas i motsvarande mån. I första stycket in fine anges att »Detsamma gäller för därefter följande räkenskapsår«. Därmed markeras, att Jamtamot ingalunda är tvingat att göra någon årlig utdelning, utan går det mycket väl för sig att göra utdelning med flera års mellanrum, och får i dessa fall den för flera år ackumulerade avkastningen utnyttjas. Det möter heller inget hinder att ett år ta endast en del av ränteavkastningen i anspråk, och spara resten av avkastningen till ett senare år.

HUVUDSTOLEN HUVUDSAKLIG?

Avlutningsvis tillåter jag mig att återvända till huvudstolen och att göra några reflexioner. Huvudsaken för Jamten är självfallet luvan, eftersom det är den sak som sitter på huvudet. Emellertid sitter huvudet på Jamtens kropp, och denna kropp intar med fördel esomoftast sittande ställning, företrädesvis på någon schäslong eller stol. Ett ömsedidigt beroende eller ett symbiotiskt förhållande synes alltså föreligga mellan huvudet och stolen. En stol, nämligen Gamlestens stol, är också regelmässigt en av föreningens på Mot viktigaste ingredienser, vilket följaktligen inte torde vara någon tillfällighet.

I historiskt perspektiv är dessutom stolen framträdande; exempelvis kan nämnas den i religiösa sammanhang förekommande påvestolen eller biskopsstolen, inte minst dåfortiden den sakrala kanoniska rätten emfatiskt hävdade kyrkan såsom *eneclesia militans*. Världsliga ledare, såsom kejsare eller kungar, har däremot föredragit att hålla sig med en tron istället för en stol. Anledningen till denna diskrepans har jag inte klart för mig. Det skulle vara intressant med teologisk utläggning om saken från Bröder som bland andra Lennart Nyman och Carl-Fredrik Hallencreutz.

Sammanfattningsvis kan sägas, att huvudstolen som begrepp torde ha gamla anor, och att ifrågavarande stol torde ha såväl historiskt-ästrala som ekonomiskt betingade rötter. En språkvetare skulle förmodligen också kunna klarlägga den etymologiska betydelsen. Det är alltså ett synnerligen centralt begrepp som Jamtamot tagit till vara i sina statuter för Dispositionsfonden, låt vara att stolen aldrig torde kunna ersätta luvan som bonad å huvudet.

Historien om Olav den Helige

Br Stj Oscarsson berättar om kung Olavs äventyr i Jamtland, och hur han senare blev helgon

HANS RÄTTA NAMN VAR OLAV Haraldsson, men han kallades allmänt för Olav Digre. Av det kan man förstå att han var tämligen fet. Först efter sin död och efterföljande helgonförklaring, fick han namnet Olav den Helige.

Av Br Stj Bo Oscarsson
Invald 1975

Han var född omkring år 995 och utnämndes till kung över Norge redan som tjugoåring. Emellertid uppstod inre stridigheter, bland annat om kristendomen och det resulterade i att han förlorade sin kungamakt och tvingades år 1028 fly till sin sväger kung Jaroslav i Ryssland.

Efter ett par år i exil i Ryssland, beslöt han sig för att försöka återta makten i Norge. Först reste han till Sveariket och träffade kung Anund i Upsala, som stödde honom i hans försök. Därefter vandrade han genom sverige och kom upp till Jamtland.

Under vägen anslöt sig allt fler frivilliga till hans härtåg. Här i Jamtland kom bröderna Avrafaste och Gauka-Tore med tretio man, fram till Olav och ville vara med.

– Tror ni på vite Krist?, frågade Olav.

– Vi har ingen annan tro än tron på oss själva och vår egen makt, svarade de.

– Vill ni vara med mig, då ska ni ta den kristna tron och låta er döpas!

Så blev det och i slutet av juli år 1030 fortsatte de tillsammans med hären mot Norge. Efter att ha passerat över Järpströmmen, fortsatte de västerut. Det var högsommar och varmt. Strax före Ristafallet i Undersåker stannade Olav vid en kallkälla och drack vatten. Bortom Duved tog de vägen upp mot Tännforsen och vidare till Medstugan, där de övernattade. Nästa dag vandrade de upp mot fjällen och kom om kvällen över på norska sidan Kölen och stannade vid kallkällan intill

fjällgården Sul. Den 29 juli kom Olav med hären fram till Stiklestad. Här anslöt sig hedningen Arnljot Gelline, som lät sig döpas strax innan slaget började för att få vara med. Av namnet att döma var han från Gällö i Jamtland.

Striden blev hård och många stupade på båda sidor. Arnljot stred närmast Olav. Först stupade Arnljot och sedan fick Olav sitt banehugg. Olav sjönk ned på en sten och dog där mitt ute på åkern. Stenen som han stupade mot blev genast en märkesplats. Och när det blev allmänt känt att mirakel ägt rum både före och efter Olavs död, beslöt de kristna att bygga en kyrka där. Kyrkan placerades exakt över platsen där Olav stupade och hans sten blev grundstenen i altaret. Än i dag står där samma kyrka – Stiklestads kyrka, med sitt stenaltare!

»Olav Haraldsson förlorade slaget, men vann kristendomen åt Norge«, som det heter i spelet som i våra dagar framförs på Stiklestad den 29 juli. Hans nederlag blev kristendomens seger. Från år 1030 räknas Norge som ett kristet land.

Den 3 augusti 1031, förklarades Olav som helgon. Den dagen firades sedan som den andra Olavsmässan. Den första och viktigaste mässan var naturligtvis den 29 juli, dagen för Olavs

död.

Sedan dess har många kyrkor byggts och invigts till Olav den Heliges ära i Norge, Norden och övriga Europa. På kort tid hade Olav blivit ett allmänt känt helgon och pilgrimer började att söka sig till hans grav i Nidaros. Mycket tack vare ärkebiskop Eystein Erlandsson som i mitten av 1170-talet lät samla ihop legender och berättelser om Olav den Helige till en bok: »Passio et miracula beati Olavi«, vanligen förkortat till Passio Olavi. Boken ökade givetvis strömmen av pilgrimer till Trondheim och snart var Nidaros bland de främsta vallfartsorterna i den kristna världen, faktiskt på fjärde plats efter Jerusalem, Rom och Santiago de Compostela.

Det finns många traditonsbundna platser längs Olavs sista väg. Här i Jamtland märks främst, vid sidan av källan i Pilgrimstad, Olavskällan nedströms Ristafallet i Undersåker. På norska sidan Kölen ligger den främsta Olavskällan i Sul.

Den är skyltad med den internationella »kringlan« för sevärigheter och har både förvarnings- och anvisningsskyltar vid riksvägen. Men Olavskällan intill Ristafallet är i det närmaste förbisedd. Som exempel är den sällan eller aldrig omnämnd i turistbroshyrer och saknar också skyltning vid E14 (förf. menar antagligen E75:an, Red:s anm.).

ÖVERHOGDALSTAPETEN TORDE VARA JAMT-lands mest kända relik. Jag går alltid till Länsmuseet när jag är i Stan för att stå och betrakta dessa tygstycken en stund och bara njuta och fundera på vad väverskorna avsåg förmedla med detta gytter av figurer och symboler.

Av Br Stj Thomas Nilsson

Invald 1988

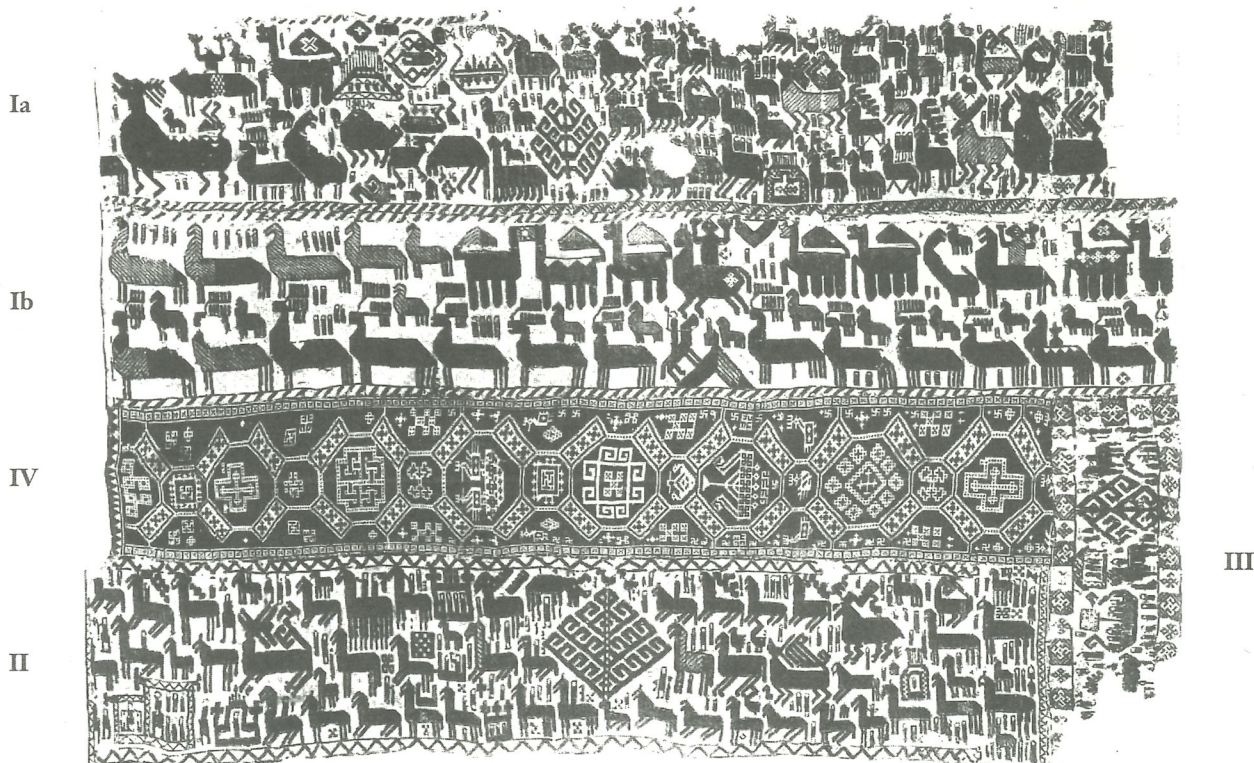
Vissa må kanske tycka att det är lågt för en Jamt att, liksom en gammal syfröken, låta sig bli påverkad av ett stycke tyg. Men betänk då de känslor vi får när vi ser den röda luvan och vår fana. Liksom runor kan ropa kan tyger tala! Överhogdalstapeten borde varit ett givet ämne för en JT-artikel långt tidigare men det verkar som vår Y-kromosom inverkar menligt på relationen till textilier. Möjligen är Brödernas nyväckta intresse för olika fanor ett uttryck för att detta håller på att ändras.

Överhogdalstapeten »upptäcktes« av konstnären Paul Jonze som sommaren 1910 cyklade runt i Herjeådalen med kamera och ritblock för att dokumentera allmogekultur. Han finansierades av länets hushållningssällskap som ville medverka till att rädda ett utrotningshotat kulturarv, något som låg i tiden. I en kyrkbod utanför Överhogdals kyrka fann han ett ihopknölat smutsigt tygstycke med figurer och mönster. Jonze hade inte sett något liknande och vidarebefodrade det till landshövdingenskan som tvättade tyget i residensets badkar och lappade det efter bästa förmåga. Man tolkade initialt fyndet som en altarduk och uppskattade att det var från 1200-talet. Senare övergick man till att kalla det för *Överhogdalstapeten*, kanske för att visa att det fanns något liknande en Bayeuxtapet även i vårt land. Man upptäckte att det fanns färsk skador i tyget och utsände en räddningsexpedition till Överhogdal för att leta resterande fragment. Ett stycke återfanns som ett docktäcke, ett annat som en putstrasa i en snickares förkläde och en tredje bit under predikstolstrappan men fler fragment gick inte att återfinna. Troligen hade tapeten kommit i dagen i samband med reparationer av kyrkan

Överhogdalstapeten

och jag

En Jamts betraktelser över ett tygstycke

Figur 1. Överhogdalstapeten

och folk hade ovetandes om fyndets betydelse tagit bitar från den.

En rad experter började undersöka tapeten närmare. Man delade upp Överhogdalstapeten enligt figur 1. Tidigt kom man fram till att del IV var en dubbelvävnad som egentligen inte hade så stor släktskap till de andra delarna. Dubbelvävnader har även återfunnits från Marby, Revsund och Kyrkås och alla dessa har liknande utformning med olika varianter av kors, svastikor, djur och även drakskepp. Samtliga vävnader av denna typ har återfunnits i kyrkor där de kan ha tjänat som altardukar eller liknande.

De övriga delarna var desto intressantare. Det gick att visa att tyget var vävt och inte broderat, vilket man först trodde, eftersom ingen tråd går igenom bottenvävens trådar eller vänder tillbaka. Vävtekniken man använde var snärjvävnad (figur 2). Man lägger helt enkelt tråden över ett antal varptrådar och vänder tillbaka c:a en tredjedel av sträckan och går vidare i sidled tills man nått slutet av den tilltänkta figuren. Därefter läggs en tråd av bottenväven tvärs över och slås in för att pressa ihop tyget. Nästa varv förskjuter man sin snärjning enligt figur 2 för att det skall

»Det fenrisulvsliknande djuret är en anfader till Graff«

bli jämntjockt med mönstertrådar. Denna teknik övergavs på medeltiden men levde kvar in på 1600-talet på Island och används fortfarande i Armenien i *Soumakmattor*.

Vavstolen var en varptyngd vävstol där de vertikala varptrådarna hölls spända med lervikter eller, som vi läst om i sagorna, lerfyllda döds-skallar (figur 3). I del III är det dock oklart om vissa delar är broderade eller vävda. Genom att studera hur mönstertrådarna är fästade kan man se att tre olika personer deltagit i vävningen. Medelst mikroskopering kom man fram till att bottenväven utgjordes av lingarn och att samtliga mönstertrådar var av ull som kunde härledas till inhemsk äldre vanlig lantras. Färgningen utgjordes av krapprot för rött, mjölon för gult och vejde för blått. Den gröna färgen fick man genom att blanda de två sistnämnda. Dessa fynd tyder på att Överhogdalstapeten var inhemsk och ej importerad. Det är intressant hur mycket information kunnigt folk kan få ut av en gammal tygbit! Mycket av kunskapen om vävteknik med mera under forntiden grundar sig från fynd av båtar som bevarats i botten-dyn där tygfragment indränkta i tjära använts som tätning mellan bordplankorna.

Bonad Ia utfylls av en mängd kroppar och okroppar. Man kan tydligt urskilja hästar, en med ryttare och flera mångbeningar. Ett stort antal hornförsedda djur i stillastående eller springande ställning är jämnt fördelade liksom människoliknande mindre figurer. Med öppet gap står ett djur och blänger. Bland okropparna märks framför allt ett livsträd med en fågel i toppen, ett skepp och några byggnader. I en byggnad ligger en karl omgiven av ormlänkande figurer, i en annan syns människoliknande figurer hänga. Det finns en randig bård längs sidorna på väven precis som på bonad Ib och vid granskning av varpen fann man ett varpfel på samma ställe i väven, det vill säga de hade vävts på samma varp. Bonad Ib utgör dock ingen direkt fortsättning på Ia eftersom storleken på de avhuggna djuren inte överensstämmer. Möjligen har de en gång varit ett och samma kött. Innehållet i Ib är betydligt träkigare. Stereotypt uppradade hästar, enstaka ryttare och små människoliknande varelser fyller väven. Den egentliga ljusglimten är en ryttare med en yxa i högsta hugg i färd med att halshugga en liten typ i en stol. Bonad II är gjord på samma tema som de övriga fast denna väv är helt intakt

med bevarade bårdar runt om. Även här trängs djur, hästar, folk, ett odjur med ett livsträd och några byggnader. Den styvmoderligt behandlade bonad III är tekniskt bättre utförd och visar ryttare på hästar, ett tjusigt vikingaskepp med satta segel, ett hus och ett livsträd, fast vänt upp-och-ned. En tjusig bård med svastikaliknande symboler omgärdar väven.

Ett så omfattande tygstycke med massa figurer har givetvis gett upphov till en rad skiftande tolkningar. Av oklara skäl har de flesta tolkarna velat få in kristna symboler och bibelberättelser till varje pris. Man har dock sett träden som föreställande Yggdrasil och mångfotade hästar som Sleipner och tolkat det som väverskorna skildrat övergången mellan hednatiden och kristendomen eller att under den tidsperiod som vävningen skedde bestod folkets världsuppfattning av komponenter från bägge läror. I sin omfattande doktorsavhandling har Ruth Horneij prövat hypotesen att det rör sig om skildringar av apokalypser med bebådelse och annat. Andra förslag har varit Herjeådalens kristnande, sista akten ur Volsungssagan, bröllopsfärd med mera.

För några år sedan utvecklades en känsligare metod för ¹⁴C-bestämning av föremåls ålder. Äntligen kunde Över-

hogdalstapeten dateras naturvetenskapligt utan att större delen behövdes brännas upp. På The Svedberg-laboratoriet i Uppsala kunde man visa att bonaderna gjordes under tidsperioden 800–1100, det vill säga under vikingatiden! Detta gör dessa bonader till bland de äldsta ovan jord bevarade textilierna i Europa. Alla ovan nämnda tolkningar gjordes i tron att de var av senare datum och kanske får vi en ny doktorsavhandling där resultaten av dessa mätningar tagits i beaktande.

Personligen tror jag inte att väverskorna funderade så mycket på motiven som tapetens tolkare. De gjorde nog sin egen version av en förebild de sett tidigare, möjligen vävnader från mindre Asien som fortfarande framställs med djur i samma skepnad som dem man ser på Överhogdalstapeten. Jag tror definitivt inte någon präst stod bakom ryggen på dem och talade om hur en apokalyps skall skildras. De teologiska kunskaperna om den nya läran hos folk och missionärer på den tiden var sannolikt tämligen begränsad. Om nu beställaren av detta konsthantverk verkligen ville skildra

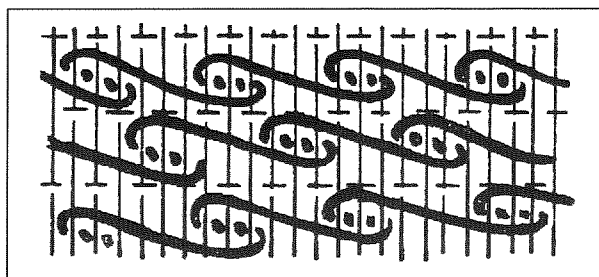
ser man hört och siktat på att få en prydnad som ser fin ut på håll och ej syftat till att betraktaren skall gå och skärskåda varje detalj. Det är känt från sagorna att bonader ofta hängde på väggarna som prydnader hos fint folk och det är kombinationen av färg och form som kommer imponera snarare än budskapet. Överhogdalstapeten gör ju nutida betraktare imponerade fast de flesta inte bryr sig om vad det föreställer och det som vissa kan uppskatta i en tavla av Bengt Lindström torde knappast vara budskapet.

JT-läsaren vill nog ha en alternativ tolkning som belöning efter att ha läst denna textmassa, och min tolkning är att det rör sig om en tidig skildring av dåtidens Jamta- och Herjeådalsmot. Ryttarna föreställer personer av hög rang (dåtidens Hövding, Gode etcetera) och hästarna skildrar rikedom, makt och Jamtens förkärlek för hästar och hästaffärer. Djurkropparna symboliserar middagen och dåtidens huvudintresse, nämligen jakten. Det fenrisulvsliknande djuret är en anfader till Graff och fan vet om inte det finns saker som symboliserar mjödkrus också. Småfolket symboliserar Bröder och människovarelsen på stolen som skall halshuggas är en skildring av dåtidens fysiska retri-

»Självklart visste jag att garn skall nystas, men detta är sysselsättning för småhandlare och inte för vikingabrodörer«

religionsövergång eller biblisk historia skulle han väl knappast bett om att få en väv med en massa hästar, och endast små kryp till människor med en enstaka byggnad med minimala kors? Och varför så förtvivlat många djur på en väv som skildrar en saga om människor?

Bildspråket begränsas av tekniken och färdigheten. Det är svårt att väva en historia eftersom chansen att rätta till

Figur 2. Trådmönster

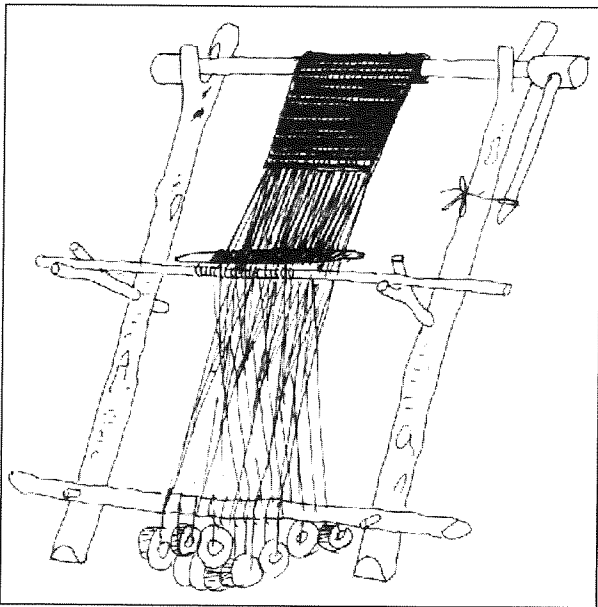
fel i efterhand är minimal och det går inte att skissa i förväg. Jag tror man har vävt dit saker och ting som uppfattades som vackert och fint, exempelvis hästar, djur, hus med mera. Sedan har man klämt in lite skildringar av berättel-

mand. Självklart symboliserar träden livskraft och de liggande figurerna i hus druckna avsomnade Bröder. Mångfalden och upprepningarna i väven är symboler för långdragna förhandlingar och gyttret blandat med ordning visar Motets utveckling i tiden. Båtarna tyder på att rese-skildringar utgjorde ett viktigt moment under umgänget och de hängda människorna är resultatet av den ödesdigra voteringen år 935 då 11 Bröder hängdes för att de var ansvariga (man sköt inte folk på den tiden).

Klart att det är trevligt med en bonad hemma av typ »I Jamtland är det artut att vara...« men nog vore det finare med en egen Överhogdalstapet med ett otivelaktigt hedniskt budskap. Så resonerade undertecknad för några år sedan och gick glad i hågen till Hemslöjden på Prästgatan för att köpa garn och tyg. Äkta linneväv fanns inte och expediterna blev mäktiga förvånade när jag bad om så självklara saker som vejde-, mjölon- och krapprotsfärgat garn. Efter en stunds dividerande kom de med garnhärvor av kulör som jag möjligen skulle kunna acceptera. När jag bad om garn på nystan istället för en lakritssnörelignande garnbunt fnittrade expediterna överlägset och sade i stil med »lilla

vän, vet du inte...« Självklart visste jag att garn skall nystas men detta är sysselsättning för småhandlare och inte för vikingabrodörer. Vill man uppleva könsdiskriminering av tredje graden föreslås ett besök på Hemslöjden. Må dessa hemslöjdsfascister kvävas av en linoljeindränkt smörkniv i vrångstrupen!

Väl hemma insåg jag att det skulle vara svårt att få plats med en varptyngd vävstol och kom fram till att det skulle vara enklare att brodera på linväv så att misstag kunde rättas till. Stjälkstyggn lär ge likadant resultat som snärjväv och i Nordisk Familjebok modell 1952 fanns en utmärkt illustration hur man gör. Arbetet var fruktansvärt mödosamt – en halv häst tog tre timmar att göra. Figurerna måste också spridas ut jämnt för att undvika spänningar i bottenväven och jag tror sådana hänsyn tagits när Överhogdalstapeten gjordes. Arbetet har gått på slocknad sparlåga efter tre och en halv häst. Möjligen skall resultat kunna visas upp till Stormotet 2015 men det blir knappast en donation till Kammar'n. Min tapet skall brukas till det jag tror man hade dem till – som prydnad i finrummet hos en Jamt.

Figur 3. Vävstol

RÄTTELSE:

Trissan med runor i förra JT är av täljsten och inte trä som Redaktör'n skrivit i bildtexten. Fårskalligt! Ursäkt kräves!

/ BR STJ Thomas Nilsson

Erkännes, dock givetvis utan ursäkt, men med en rättelse: Trissan med runor på sid 17 i förra JT är av täljsten och ingenting annat. Angående de tio runstenarna som nämndes vid bilden av frösöstenen på samma sida, kan nämnas att endast den avbildade stenen hittills är upptäckt.

/ BR Redaktör'n

Här följer två dikter, den första delvis på det persiska Hversmåtten Ghasel, den andra en japansk Tanka.

Av Br Arne Rubensson

Invald 1974

Vad Jamten kan

(en Ghasel)

*Man frågar sig ibland vad Jamten kan
har han en vilja som är stark, en ande som är sann?
Har han nånting att komma med, så kan man fråga, ropa.
Kan han nånting som som inte redan alla andra kan?
Vad väntar man sig i Sverige och Europa?
Kan han nåt värdefullt, vad är det Jamten kan?*

*Det blåser över fjäll och skog
lång kö och dyrt på närmsta krog
betala dyrt är nåt som Jamten kan:
Det blåser kallt från skidorterna i Åredalen
och det dansas visst därinne, i festsalen.
Stå utanför och frysa tycks vara nåt som Jamten kan.*

*Vanu? en lucka i kön, har aldrig hänt förut
Han kommer in och nån annan kastas ut
snart står han i vimlet på ett dansgolv
och klockan är faktiskt inte mer än tolv.
Han ser sig kring klarvaken.
Det är ej Ferlinsket, det är golven, inte taken
se lungt på saken är nånting som Jamten kan.*

*Vara sig själv – men inte nog.
Är det nåt? Är det vad Jamten kan?
Stå stadigt när det viner ifrån fjäll och skog
sjunga, dansa, dra rövkrok, komma in på en krog
hålla fast vid språket, eller leer sej; jamskan
Är det nåt?
Det är nåt som Jamten kan.*

Livets mening

(en Tanka)

*Gålbeinskärn satt tyst
var försjunken i tankar
på Mot och livets
mening. Med ens tycktes allt
stå klart. Den röda luvan*

I luvan på Bröderna

Inget ämne är för högt eller för lågt för att diskuteras på JT:s debattsidor!

Tjänstemoped åt ÖH

Liksom Assar Lindbeck
mässar om sina punkter,
lägger Br Gillevärden här
fram ett åtgärds paket i sex
delar för ett bättre

Jamtamot

EFTER ETT UPPSLITANDE ÅR AV kamp mellan senilitet och nydanande konservatism har äntligen de sista senila Bröderna förmåtts lämna Styrelsen. Till hösten kommer nästan hela Styrelsen att vara födda efter det att vissa, ännu mässande, Bröder blev invalda. Det är vi som har utsetts att forma Jamtamot i den multimediala tidsepoken, vi som själva formats av Staffan Westerberg.

Av Br Gv Andreas Hägglund Invald 1994

Om Jamtamot skall kunna frodas också i framtiden, krävs dock vissa smärre förändringar. Därav mina sex punkter, läs och begrunda:

1) De gamla fossilerna har härskat alltför länge, nu måste vi ersätta dem med nya! Det senaste året har föreningens äldre Bröder inte varit annat än våra sorgebarn.

Låt oss utsätta dessa Storjamtar för den pina de utsatt oss för, med ett ständigt pågående lotteri med vinst på varje nummer, illvillig kartoteksföring, stående skrot donationer och övrigt småhandlar-mässande.

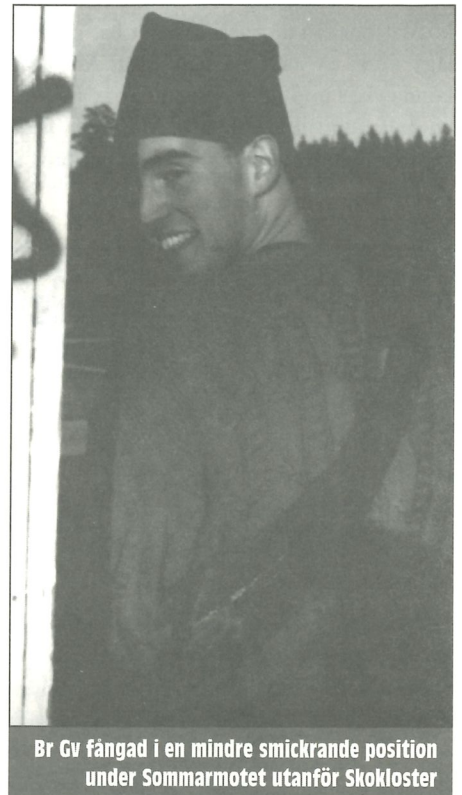
2) En bristvara i framtidens samhälle kommer att vara tid. Kommer någon att gå med i ett Jamtamot med Mot nio gånger per år? Nationens övriga föreningar har vare sig lika många eller lika långa träffar. Kanske kan vi via BR Stasi få tillgång till Internät så att den fysiska aspekten av Moten helt kan avskaffas?

Om Motfrekvensen skulle kunna minskas aldrig så lite, så skulle BR Styrelsen kunna lägga mer tid på att ordna andra föreningsaktiviteter, exempelvis samkväm med olika damföreningar. (Det skulle i sin tur troligen leda till att rekryteringen av gånbeiningar skulle underlättas betydligt.) För att poängtera denna nya inriktning på våra samkväm bör vi dessutom låta bleka luvorna velourrosa.

3) För att rationalisera och effektivisera själva Motproceduren bör vi också tänka igenom Motets ryggrad, protokollet. Att utrusta Br Skrivar'n med en bandspelare istället för papper och penna borde innebära att många småfel och anglicismer undviks. Tänk också på den ekonomiska vinst som kan göras på den minskade förbrukningen av blyertspennor. Detta bör också glädja föreningens naturvän, tillika *undertecknad*, då åtminstone några träd kan få ett bättre liv.

4) I samband med vårt jubileum skänkte nationen Jamtamot en ÖH-klocka. Tanken är god, dock krävs det nog mer för att kunna konkurrera med dagens fallskärmsavtal. En tjänstemoped åt ÖH och avlöning av Styrelsen kommer sannolikt att krävas längre fram. Då detta är fallet bör man redan nu betala ut en bonus till Styrelsen för läsåret 1994-95.

5) För att förtydliga föreningens studentikosa inriktning för alla och envar bör vi göra om dagens receptionsmysterier till en femtimmars skriftlig tentamen.

Br Gv fångad i en mindre smickrande position under Sommarmotet utanför Skokloster

6) Att undertecknad som BR Gv har den mest betydelsefulla posten inom föreningen torde stå klart för samtliga. Lyckligtvis är nu jag en av få kompetenta Bröder, men eftersom inte ens jag är odödlig kan jag redan ana min framtida pensionering. För att då underlätta för min efterträdare vill jag föreslå att Motmaten skall komma att bestå av hemkörd pizza.

Tänk på vilka variationsmöjligheter som finns. Var Broder kommer att få välja sin alldeles egna, personliga favorit, dessutom finns möjligheten till återanvändning. Eventuellt kanske vi, med tanke på Motens längd, kan beställa från Sta'n. Gillevärden uppgift blir då att administrera dessa beställningar.

Några tankar efter Stormotet:

Dela skrivaruppgiften!

STORMOT ÄR SÄLLSYNTA HÄNDELSER och jag känner mig därför manad att redovisa mina intryck från tillställningen, vad som var bra och vad som kunde varit bättre.

Av Br Stj Erik Eriksson

Invald 1945

Upptakten var bra. Vi blev varmt mottagna mot vederbörlig avgift förstås. Heitvasskasken satt gott, ett underbart och naturligt avslappningsmedel som ger ett svagt rosa skimmer över tillvaron. Arrangörerna får stort beröm för den grundliga och detaljerade planläggningen med en mycket formbar och tånjbar tidskala. Ingen visste egentligen vad klockan var och ingen bekymrade sig heller om tiden. Livet formligen flöt fram – åtminstone från baren räknat.

Så till förhandlingarna. De tog sin tid. Skrivaren som onekligen är skicklig med ett detaljminne som är avundsvärt, höll på ungefär en timme med uppläsningen av föregående Mots protokoll. För deltagarna i detta Mot, det vill säga i föregående Mot, var det givetvis en njutning att lyssna till alla de skickliga formuleringarna. Men för de flesta av de 150 Jubileumsbröderna blev framställningen något långrandig. Jag satt och tänkte på den mat som skulle serveras oss så småningom och försökte inbilla den

ron efter några öl, detaljer som sällan går till historien även om de är nöjsamma att uppleva. Jag föreslår därför att skrivaruppgiften delas av två innehavare, en protokollförare som skriver beslutsprotokoll, och en berättare som för noggranna anteckningar om allt som sig vid Moten tilldragit haver. Förslaget innebär att den nuvarande administrativa personalen utökas med en ämbetsbroder – ett säkert tecken samhällsutveckling, det vill säga Motutveckling. Den nya befattningen måste ha ett passande namn; något i stil med sagesman, berättare, skrömmakare och skvallerbroder för att nämna ett fåtal. En tävling kan ju utlysas om ett godtagbart namnförslag. Detta kommer att öka den inre aktiviteten vid Moten under en lång tid framåt, dvs skapa ännu längre protokoll och ännu längre Mot som kräver ännu mer öl.

I övrigt flöt förhandlingarna bra med heders-ÖH som skicklig ledare. Höjdpunkten var nog pristagaren Lundhs lyriska inramning av utsökta naturbilder från fjällvärlden. Där kan Arne Weise (eller

samtycker – utan de tämligen förlegade taskspelarkonster som består vanliga gälbeiningar.

Så blev det så småningom middag i halvtid, mycket väl organiserad. Soppan var delikat, men älgköttet hade tydlig

Br Stj Erik Eriksson menar att kallgröt skulle passa bra som varmrätt vid Moten. Här på Stormot i sällskap med Br Nils Mattias Nilsson

tröttnat under sitt väntande på matgäster. Möjligen kom min köttbit från någon gammal älgko. Jag kämpade förtvivlat men höll på att skära hål på tallriken så jag gav upp. Men tog igen skadan vid glassen.

Talen vid middagen (midnatten) var många och väl valda. Gamlestens version av MacBeth-dramat var obetalbar. Jamtamots manskör imponerade också, särskilt arrangemanget av »Guckt nicht in Was-serquellen, Ihr lustige Gesellen« med text på jämtska (observera ä-et, Hamnerdalsdialekt). Den sången lämpar sig emellertid bäst för så kallad enkellåda, en vanlig kvartett, så att texten kommer till sin rätt.

Med tanke på den oplanerade försening av måltiden som alltid inträffar på Moten föreslår jag att huvudrätten utgörs av kallgröt. Den blir ju aldrig för gammal; ju längre maten dröjer desto finare bouquet får kallgröten. Snaps passar bra till kallgröt.

Jag lämnade brödraskapet i tretiden.

»Det största värdet i Jamtamots protokoll ligger i de mer långsiktiga besluten«

knorrande magen, att det dröjer nog inte så länge. Jag har ett förslag till ändring i procedur. Det största värdet i Jamtamots protokoll ligger i de mer långsiktiga besluten, de som rör framtiden, inte i de mer eller mindre intima detaljerna från samva-

Waising som han också kallas) gå och slänga sig i väggen. Mindre lyckat var preludierna till pristagarens upptagning i brödragemenskapen. Om Jamtamot först utser en pristagare bör denna rimligtvis också antas som Broder – förutsatt att han

Mot avgrunden

Br Örjan Festin känner sig förföljd, och saknar en fri debatt i Jamtamot

MAN FÖRUNDAS ÖVER Jamtamot, undrar och slår pannan blodig mot bordet och tittar upp som ett spöke, likblek och rädd, på pricken som vissa Bröder. Man frågar sig vart föreningen är på väg.

Av Br Le Örjan Festin
Invald 1993

Man måste ställa sig den frågan, det faller sig naturligt, och samtidigt fråga sig varför man ställer den, men framför allt, varför man ställer den till sig själv, och just nu. Alltså ställer jag den frågan till mig själv, nu i skrivande stund, och låter den blandas med den mentala biten av min person, för att låta den formuleras på ett vetligt sätt.

SMÅ LAPPAR

Offensiva påtryckningar, tegelstenar och järnskrot med »små lappar« på, har flugit in genom fönstret och träffat mig i nacken vid flera tillfällen. Sedan har jag dött. Många gånger har jag tvingats dö för denna artikel, och fler lär det väl bli innan den är färdig. Det här går inte längre. Sådana här ligistfasoner måste det bli ett slut på. Man ska inte behöva dö bara för att man skriver sanningen. Detta är ju för böveln värre än i det forna DDR.

BEVAKNINGSKAMEROR

En gång trodde jag, i min blåögdhet, att Jamtamot var en fri förening med fria debatter. En förening fylld av gemenskap, kamratskap och flödande värme. Men ack, vad man kan bedra sig. I stället råder en

hård och kall atmosfär, där allt som sägs noteras för att sedan vid lämplig tidpunkt användas mot en. Är det bra det? Att Bröderna hämmas att säga vad de tycker? Skrämda till tystnad av illfula och fjällbjörkslika Bröder som alltid har med sig en penna och anteckningsblock för att när som helst i lönnedom anteckna vad andra Bröder yppat, i bland inte ens i lönnedom utan helt öppet. Förkrympta kreatur som kryper utanför Brödernas fönster med bevakningskamera och inspelningsapparat för att dokumentera desammas liv.

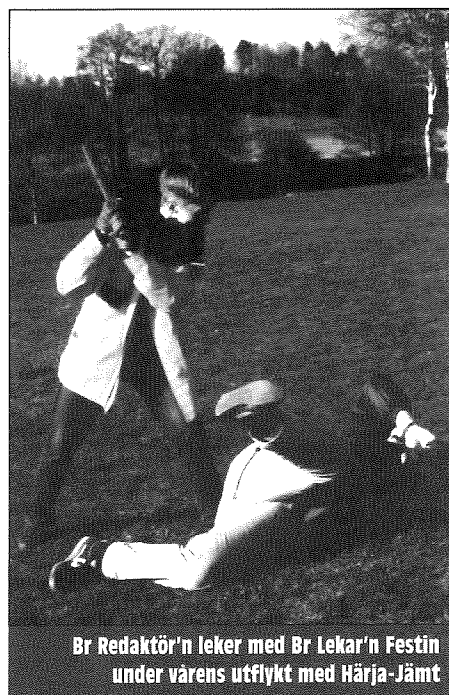
Bilar som bryter nattens tystnad med en rivstart och sedan hastigt avlägsnar sig mot nya mål, färska ännu odokumenterade Bröder. Ingen skam i kroppen har de. Aldrig får man känna sig trygg. Vänder och vrider på sig hela natten lång är allt man gör.

Men jag är glad ändå, jag. Jag är glad att jag fortfarande är i livet efter att ha blivit attackerad och dödad så många gånger. Det är inte alla Bröder som är det, glada och fortfarande i livet. Man frågar sig efter att ha genomlevt allt vad jag upplevt, vad som egentligen hänt med de tvåhundra »mindre aktiva« Bröderna. Har de också blivit utsatta för samma typ av påtryckningar men duktat under för pressen, eller finns det andra orsaker? Dessa frågor lär jag aldrig få svar på om inte BR Nyman tar itu med sin nya roll som medium.

HUNDRATALS DEBATTARTIKLAR

Det har kommit till min kännedom ur pålitliga källor att det till varje nummer av JT inkommit hundratals debattartiklar. Bra debattartiklar som debatterar känsliga ämnen, som ställer fler frågor än svar. Men alla vet ju att myggan i tältet för diktaturer i allmänhet och diktatorer i synnerhet är

just frågor som rör känsliga ämnen. – Aha, tänker då den icke tankeskygge Brodern, här finns ett samband. Mer hinner han oftast inte tänka förrän BR Stasi är där med en livsutsläckande, lappförsedd tegelsten. Trots alla dessa illdåd och ligistfasoner, kvarstår sambandet. Minst två Bröder är i maskopi med varandra. En fjällbjörksliknande fåne har, enligt numera tystare Bröders nedskrivna ögonvittnesdokumentation, mycket täta förbindelser med en annan personaktsförsedd, Gestapoinfluerad dito. En Broder med skumma, perverusa läggningar och mål som anammat sina föregångare in i minsta detalj, förutom det faktum att han själv ännu är i livet medan de är döda. Istället dör andra. Huga!

Br Redaktör'n leker med Br Lekar'n Festin under vårens utflykt med Härja-Jämt

LÖGNER

Det är allmänt känt att denne Broder låtit upprätta ett register där varje Jamt finns representerad. Register är bra, då har man kontroll. Bröderna behöver kontrolleras för att ordning skall råda. Ordning är bra, då kan man styra upp verksamheter, och *det* är bra. Men det finns en hake: »Makt korrupperar, total makt korrupperar totalt.« – Ett alltför välkänt och lika ofta tillämpbart uttryck. Associera sedan detta med Stasi och koppla ihop begreppen så kommer även den mest förtappade och lobotomerade Brodern att inse varthän det hela är på väg. Tanken hisnar: Jamtamot – en polisstat i miniatyr, där ingen längre går säker ifrån uppspikning på korset, precis som Jesus.

Detta är ju rena angloimperialist-Expres-
sionen-mentaliteten; »Folk har rätt att få veta«.

Regimkritiker, eller ska vi säga Stasi- och fjällbjörkskritiker, blir besudlade, bespottade och angripna med en massa hänsynslösa lögner, som dessutom saknar minsta uns av sanning. Lögner så stora att de måste vara sanna. Detta är minst sagt horribelt. Man hinner ju knappt öppna käften, innan man blir stenad och tvingas gå under jorden. Dessa polisstater har som regel en gemensam nämnare: De är relativt kortlivade, förutom en, nämligen Sovjet med tillhörande satellitstater. Paralleller till Jamtamot kan omedelbart dras. Stasi kan i det närmaste liknas vid Sovjet, och allas vår fjällbjörk den tillhörande ligan, Warszawapakten. En i sanning synnerligen vek och patetisk pakt. Men vi vet att då rätten blir instängd i ett hörn blundar den och slår och biter vilt om kring sig. (Det skulle för övrigt inte förvåna mig det minsta om jag själv kommer att bli utsatt för en veritabel smutskastningskampanj i detta nummer av JT.)

BRÖDERNAS PLIKT

Vad var Broder måste göra är att se till att antingen BR Stasi och hans banditgång kan förmås sluta upp med att slå alla Bröder på fingrarna med motorsåg, eller att desamma upprättar egna akter över BR Stasi själv. På så sätt uppstår terrorbalans med allt vad det innebär. Vi måste se till att skräckscenariot ovan aldrig blir verklighet, för i så fall så har Jamtamot redan nått stupet och marscherat över kanten ner i avgrunden mot storsvenskens massgrav.

Gör en Jamt alltid som han vill?

FÖR DE FLESTA AV OSS SOM VAR där kommer Stormotet, Jamtamots 80-årsjubileum, att leva vidare som ett storslaget minne – det allra största, och kanske mest påkostade Motet genom tiderna.

Av Br Red Johan A Larsson

Invald 1993

Styrelsens minne av Stormotet är dock tyvärr inte enbart ljust. Vissa tillresta Bröder, tyvärr tillika välkända Storjamt, ägnade delar av småtimmarna åt att vandra runt på Nationen och bete sig som sundsvallare.

Självklart ska Moten vara fyllda av hårda förhandlingar, påhopp och excesser – hela Jamtamot bygger ju delvis på denna suveräna drift med akademiska diskussioner. Den upprörda stämningen balanserar ofta på gränsen mellan ironi och allvar, i de flesta fall utan att tippa över.

Utom för vissa. Efter Stormotet kom det till Styrelsens kännedom att minnet av forna bravader på Norrlands blivit alltför påträngande för en viss Storjamt och hans anhang, som gett sig ut på vandring på Nationen för att på ett hotfullt sätt smäda och förolämpa andra människor, människor som inte hade ett dugg med Jamtamot eller Motet att göra.

Det är en sak att dra av sig bältet för att utdela någon spontan fysisk reprimand till Bröder på Mot, men en 20-årig klubbverkartej har svårt att se det roliga i att bli utsatt för samma behandling av vuxna män som hon aldrig träffat tidigare.

Det kan vara svårt att förklara för Bröder varför inte en Jamt gör som han vill i alla lägen, men det är än svårare att försöka få någon förståelse från andra nationsaktiva – våra vänner – för varför Jamtamot, det vill säga män i röda luvor, har rätt att bete sig hur som helst mot andra människor. Det går inte att försvara.

För att lösa den konflikt som uppstod beslutade BRR Styrelsen att skriva en insän-

dare till Norrlands Varjehanda, som slutade med en ursäkt å föreningens vägnar. Detta föranledde negativa reaktioner från vissa Bröder. Det är klart att den som vistas på Nationen bara vid Mot inte påverkas i någon större utsträckning av en bekymrad kurator och tio förbannade föreningsordföranden, men det går i stället ut över BRR Styrelsen som vistas på Nationen tidvis dagligen för att hålla föreningens verksamhet rullande, eftersom vi helt logiskt hålls ansvariga för våra medlemmar under Mot.

Denna artikel motiveras ytterligare av att händelser av det här slaget har inträffat upprepade gånger tidigare, senast under Julmotet. Det kan helt enkelt inte fortsätta – en attitydförändring måste till. I förlängningen handlar det om Jamtamots fortlevnad som nationsförening. Och för oss som är aktiva i dag ter sig ett Jamtamot utan Nationens möjligheter till lokaler och inte minst som rekryteringsbas som en omöjlighet.

För en annan Storjamt blev en av debatterna framåt småtimmarna alltför laddad, och diskussionen, som fortsatte vid baren utanför Motlokalen, slutade med rent handgemäng. Också den som börjar slåss

En ursäkt vore kanske på sin plats

har grovt missuppfattat poängen med vår samvaro. Det är allvarligt om vi inte längre kan hålla våra slagsmål på en verbal nivå. Där hjärnan tar slut, där tar nävarna vid.

En ursäkt från nämnda Storjamt vore kanske på sin plats.

(Det var egentligen tänkt att dessa fun-
deringar skulle nedtecknas av BRR Styrelsen gemensamt, men då tidsbristen inte medger att övriga Bröder läser igenom artikeln, blir undertecknad tvungen att skriva den själv. Som jag förstätt det delas dock min uppfattning i stort av den övriga Styrelsen.)

Nya Storjamtar valda

På Stormotet den 25 februari tidigare i år valdes så mycket som tre nya Storjamtar. Här nedan följer motiveringarna från Storjamtsskommittén, som detta läsår består av ledamöterna BRR Per-Ola Dovner, Johan A Larsson och STJ Lars-Göran Larsson.

KJELL-ÅKE SUNDELIN

från Västbacken i Alsen

Kjell-Åke Sundelin kom med i Jamtamot våren 1979 och blev efter en termin vald till Överhövding. Den posten innehade han i två läsår för att sedan i egenskap av Gode ansvara för gålbeinsintagningarna under verksamhetsåret 1981-82. Under sin tid i styrelsen hade BR Sundelin en hög ambitionsnivå. Han var mycket aktiv och då inte bara inom styrelsen utan även i ett flertal kommittéer. Vid Julmotet 1980 såg han till att Jamtamot genom Ville Roempke fick in en i alla avseenden färggrann artikel som upptog ett helt mittuppslag i Östersunds-Posten. Såsom ÖH intog han en mycket bestämd linje i syfte att ge utrymme för motets grundpelare. Med detta menades bland annat att vissa större orerare fick vidkännas betydande nedskärningar i sina annars så omfattande inlägg, allt till fromma för mera pluralistiskt hållna förhandlingar. Hans ibland falsettartade röst förde alltsomoftast Jamtarna in i förhandlingarna igen efter temporära ögonblick av bristande koncentration hos de församlade.

BR Sundelins ÖH-period inkluderade år 1980 även Jamtamots 65-årsjubileum vilket firades med ett succéartat Stormot. ÖH-skapet avrundades sommaren 1981 med en

storartad manifestation i samband med Jamtamots överlämnande av det vid föregående Valmot beslutade speciella kulturpris, en Arnljot-skulptur tillverkad av Olle Festin, till den norske skådespelaren och regissören Arne Aas. BR Sundelin höll ett bejublat tal inför tusentals trönder, där han gisslade den svenska ockupationsmakten. På presskonferensen efteråt inför hela den församlade pressen var BR Sundelin nästintill huvudrollsinnehavaren. Tiden i styrelsen avslutades 1982 med påbörjandet av en ny tradition, nämligen den att avhålla Heimmot i Sundelins hembygd i Alsen ungefär var tionde år med tillhörande gästvänligt nachspiel i de Sundelinska jaktstugorna i Nordbyn. Sommaren 1993 bekräftades traditionen under benäget bistånd från Storjamtsskandidatens fysiska broder, tillika Jamten Ando Sundelin.

Sin största insats inom Jamtamots kommittéväsen gjorde nog BR Sundelin när han, som den drivande i storjamtsskadekommittén, efter ett gediget förarbete lyckades få igenom de nu väl fungerande storjamtsskadekommittéerna. Inte nog med att kommittéarbetet var väl utfört, han lyckades även få stadgarna antagna under de mest svårartade förhållanden en ÖH kan råka ut för, nämligen sent under en Julmotsmiddag. I och för sig kan det i sammanhanget nämnas att BR Sundelin för själva

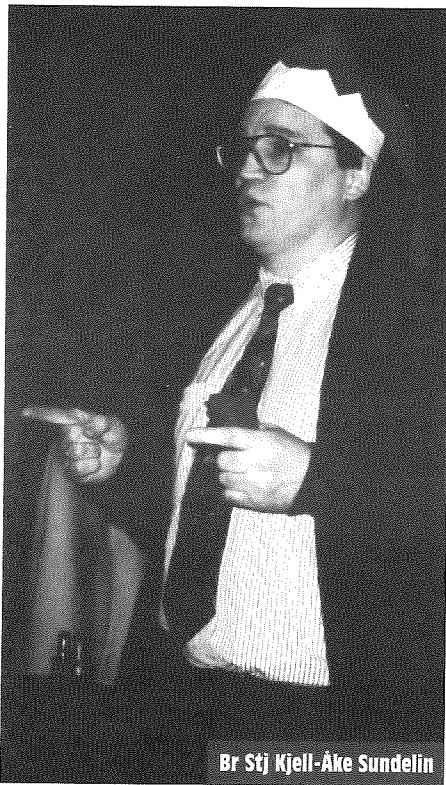
genomklubbandet använde sig av all den list som kännetecknar en riktig Jamt. Detta genom att utnyttja den traditionella divergens som kännetecknar ett Julmot vid en sen tidpunkt och vända situationen till sin fördel, det vill säga till ett snabbt beslut utan alltför mycket debatt.

Avslutningsvis kan det nämnas att BR Sundelin medverkat i såväl Jamtlands Tidning som i Jamtamots jubileumsskrift 1985.

BJÖRN LUNDMAN

från Sollentuna

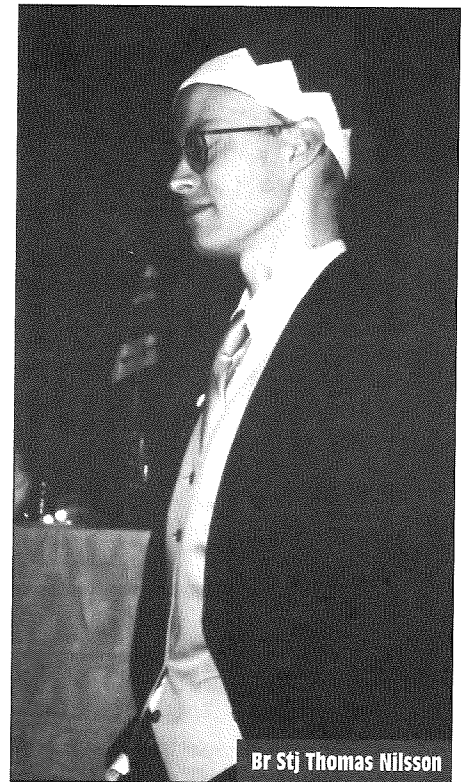
I och med BR Björn Lundmans inträde i Jamtamots styrelse hösten 1985 stabiliserades Jamtamots finanser långsiktigt. Han förde med sig en hög grad av diskret ordningssinne som är få förunnade, men mycket välkänt bland de som är bekanta med honom. En av Storjamtsskommitténs ledamöter blev vid en visit hos BR Lundman varse om detta och sällan har väl ett ordningens skimmer lyst så fulländat, starkt och förtroendeingivande från en av böcker och pärmar fullproppad studielya. Ledamoten fick genast en väl grundad tanke om vad som skulle komma och det visade sig att förhoppningen stämde.

Br Stj Kjell-Åke Sundelin

Br Stj Björn Lundman

Br Stj Thomas Nilsson

Under sin Fogde-period skötte BR Lundman finanserna oklanderligt och var och en som var med minns att han alltid gick omkring med sin kassaväska och ständigt var beredd att inkassera en auktionsinsats eller en gammal skuld. En tysk riksbankschef skulle inte kunna ha gjort det bättre. Han avslutade sitt tvååriga Fogdeskap med att författa ett om Jamtamots ekonomiska handhavanden välgenomtänkt dokument som sedan fungerat som en detaljerad Fogde-instruktion för efterkommande i ämbetet.

BR Lundman valdes efter Fogdeåren till Gode för ett läsår och bidrog mycket starkt till att läsåret 1987-88 blev toppen av en under åttiotalet stigande Jamtamot-konjunktur. I och med avgången från styrelsen valdes BR Lundman genast till Granskare och kommer i och med innevarande läsår att ha avverkat sju år i ämbetet. Under dessa år har han kunnat fullfölja sin tanke om hur Jamtamots finanser ska skötas och det med ett mycket gott resultat. Att BR Lundman, trots ett tidigare aktivt delägarskap i ett småföretag i datorbranschen och numera verksam i detsamma i uppköpt form, ändå tagit sig tid att granska Jamtamot under en sjuårsperiod vittnar om ett genuint intresse för Jamtamot. Det är bara att hoppas att han önskar fortsätta i många år till som Granskare.

THOMAS NILSSON

från Östersund

En av förklaringarna till att Jamtamot detta år uppnår en så pass aktningsvärd ålder som åtta dekader är att det genom åren alltid funnits en eller flera jamtar som med lagom respekt för det förgångna, i tider av stilltje eller snabba förändringar, förmått föra föreningen vidare till nya livskraftiga stadier.

I sådana sammanhang är BR Thomas Nilsson en gedigen profil som under de senaste åren utvecklats till en av Jamtamots tyngsta och mest respekterade ideologer. Han har med en för Jamtamots intressen förutseende och beslutsam inställning lyckats förverkliga en mängd idéer som varit till gagn för föreningen, både på det kamratliga och materiella planet. Dessa plan har dessutom ofta förenats och sålunda har Bröderna till exempel under talrika Kammarkvällar, initierade av Brodern ifråga, under lättsamma former kunnat sitta i Tjåsterfild-soffan och diskutera väsentligheter med varandra under uppsyn av det älghuvud som numera pryder en av väggarna på Kammar'n. Om det sedan skulle visa sig att Norrlands nations värmesystem blev odugligt så kan ändå Jamtarna vistas på Kammar'n när sträng kyla råder i och med den handölskamin som donerats av honom.

En annan sida av BR Nilsson är hans fulländade deltagande under Moten med inlägg som gör förhandlingarna, och i synnerhet Nachspielen till en skön konst. Till det mer studentikosa engagemanget hör aktiviteten i utomrikeskorrespondenskommittén där han under sitt ÖH-år 1991-92 med kompromisslös fasthet lät diverse ambassader som till exempel den isländska bli medvetna om Jamtamots innerliga önsknings om att få sig fanor tillskickade. När det visade sig att det inte ens gick att bjuda in en representant från den isländska ambassaden på grund av kvinnodominansen så vände sig Överhövdingen direkt till Islands presidents make som dock visade sig inte existera.

Vid sidan om det nämnda ÖH-året har BR Nilsson verkat som Gillevärd och Hövding ett läsår vardera. Han har regelbundet bidragit med läsvärda artiklar till Jamtlands Tidning och detta har relativt snabbt givit honom den så kallade JT-medaljen. Efter sin tid i styrelsen har BR Nilsson också iklätt sig gästens roll och låtit Motet ta del av intryck från en resa på Island.

BR Nilsson har med sitt intresse för Jamtamot på sitt eget vis lyckats återknyta föreningen till de kamratliga idéer som utgjorde grundvalarna för gamla tiders matlag och därigenom också grundvalarna för det nu firande Jamtamot Redivivum.

Hurusom jag

*jämte Storjamtens Halvars moatjé,
traskade runt Ansåtenhelvete och blev abrupt
avbrutna vid efterföljande vattendrag*

JOHN LENNON, MIN STORE IDOL, SÅG VÄRLDENS LJUS anno (eller Ando) datsumal 1940 den nionde oktober, varför jag minsann kröp fram med livet i behåll två månader och 23 dagar tidigare. Som den gamlest jag därmed är, kalibrerade jag följaktligen upp-nådd mogen ålder den 17 juli 1990 (sedan dess har det som bekant bara gått utför med min ålder).

Av Br Stj Ando »Blåtand« Andersson

Invald 1971

På min högtidsdag förärades jag av mina kära systrar två ringar falukorv, ett regnställ samt femhundra kronor för att jag så inställsamt och fromt och med skenheligt andäktig min åhört högmässan å ångradions (station Motala) program 1. Dessutom avhöll Storjamtens Oscarsson på Järpens kommunalkontor stor bankett till min ära, varvid Storjamtens Halvar och hans moatjé Kersti närvar, och vi spisade sliskig tårta.

Det var i samband med detta kalas som tanken väcktes att Halvar och konan skulle, beledsagade av undertecknad stigfinnare, göra en expedition förbi Ansåten och upp mot Offerdals-fjällen. Sålunda kom det sig, att vi i slutet av juli, en regnvåt dag, sammanstrålade på Busstorget i stan; som sig bör hade jag laddat upp med diverse skaffning av såväl fast som flytande beskaftenhet, och hade jag redan på vägen intill stan sett till att i skäligen mån intaga ett visst mått av stärkande dryck. Emellertid var det rått och kallt väder, varför jag önskade höja kroppstemperaturen ytterligare. Sålunda lyckades jag, i väntan på Offerdalsbussen, lura iväg Storjamtens Halvar från busstationen i något av mig påhittat ärende, och kunde jag därför ostört ta mig några rejåla supar av det medhavda. En bredvid min packning sittande gentleman utlät sig härom följande:

– De e rektut! Skynn deg å ta deg någer rejål nu; de gäll te å pass på innan dom sir deg. (Vilket den skarpögda Kersti ändock noterade efter mitt smussel i mesen.)

Nåväl, vi kom iväg med bussen, som vi åkte till änd-

hållplatsen i Rönnöfors. Därifrån fortsattes färden medelst Landöns hyrkuskinrättning, vilken droska visade sig framföras utav en särdeles rekorderlig, glaver och ackordersam kvinna, som dessutom bodde granne med Storjamtens »Hubert« Graff. Hon körde oss till Jänsmässholmen, där det, oaktat det nu borde ha varit högsäsang, var tyst och folktomt. Innehavarna, ett medelålders par, lyckades skaka fram några koppar kaffe och ett antal halvtorra smörgåsar, det var allt gästgiveriet förmådde.

Så kom vi då iväg. Det var helgrått och småregnade, och det höga gräset var synnerligen blött. Övriga tvenne expeditionsmedlemmar togo därför omgående på sig sina regnkläder. Jag däremot, såsom varande en äkta fjällman, skydde inte lite vatten, utan travade obekymrat på utan att ta någon som helst notis om att jag i ryggsäcken medförde det splitternya, av mina kära systrar å min högtidsdag donerade regnstället.

Lätt om foten, glad i hågen, peristaltiskt välsmord och med positiv grundinställning travade jag iväg som ett gehu i riktning mot Ansåten.

Inom kort blevo de övriga deltagarna blott likt tvenne små flugskitar i mitt kölvatten, och snart försvunno de helt och hållet i det dunkla björkslyet bakom mig. Jag höll sålunda god fjällmannatakt. Emellertid följde snart en sur myr, och så en till, och ännu en. Jag tjavade noterande, ännu vid fullt medvetande, att jag hade ett litet, men påfallande gott, håll i min vänstra stövel, precis intill min av podager och fotsvamp giktbrutna stortå, vilket inte gjorde min stortimp på särdeles lysande humör och tjavade, och myrhelvetet begynte synas mig ändlöst.

Detta myrtravande tycks något ha reducerat min marschfart, ty nu hunno de övriga i kapp. Tappert fortsatte vår färd över surmyrarna. Omsider nådde vi ett vattendrag, i vars omgivning ett mindre fältslag syntes ha ägt rum; där låg nämligen, i den mest fasansfulla oordning, ett större antal träd fällda huller om buller och helt osystematiskt. Det var någon bjur som hade varit i farten. – Vattendraget hade för övrigt tämligen höga och branta brinkar. De övriga togo sig över, men när jag med graciös smidighet skulle företa ett av mina patenterade berömda svan-

»Lätt om foten, glad i hågen,
peristaltiskt välsmord och med
positiv grundinställning
travade jag iväg«

hopp, råkade mitt av tidigare under dagen medelst diverse styrketårar något omtöcknade högra öga – vars skarpa lins städse utgör grunden för min vittomfattande avståndsbedömning – något misstaga sig. Följden blev, att jag med blott yttersta spetsen på min högra stövel nådde halvvägs upp på motsatta brinken, som visade sig vara ett surhål, vadan mitt anlopp ändade med att jag satte mig pladask på akterkastellet, rakt ned i vattendraget.

Äntligen nådde vi så fram till Ansätens ödeby. Men nu var jag sur, både till kropp och själ. Och än värre blev mitt missmod när vi skulle plöja oss väg genom den veritabla, grönskande djungel av åkerfräken, som till ett par meters höjd ogenomträngligt beklädde de ödelagda åkrarna i byn. Det blev i den tilltagande skymningen riktigt kusligt. Klockan var nu halv ett om natten, då vi passerade det av Storjamten Gunnar Nirsa så varmt omhuldade spökslottet som en gång i tiden tillhört spalamannen Erik Larsa (där för övrigt min mor tjänade piga åren 1916–1917). Men efter ytterligare halvannan kilometer nådde sällskapet äntligen fram till ett ruckel, som vid närmare påseende syntes vara det mångomsusade, av Krokoms kommun klart överreklamerade rast- och övernattningshuset för fjällvandrande resenärer (pedestriativt corpsde logis, kantänka).

Togo vi sålunda byggnaden i besittning. Interiört innehöll den ett mindre matbord, fyra väggfasta britsar och en järnspis med rökrör ut genom väggen. Allt under det de övriga medelst befintlig björkved – hämtad från en intilliggande vedbod, vilken ved visade sig vara allt annat än torr – sökte få fyr i kaminen, tog jag av mig diverse blöta klädespersedlar, varefter jag, blott iförd mina väderbitna, bättre begagnade och i akterdelen systematiskt sönderfäna kalsonger, under stora vedermödor vred åtskilliga deciliter vatten ur mina genomsura sockor, samt tömde jag en och annan liter av densamma vätska ur stövlarna.

Prövningarna voro icke slut därmed. Spisen var nämligen sprucken, varför det rök in å det kraftigaste, och fingo vi därför spendera natten i något som närmast liknade en riarökbastu. Men som jag var välförsedd med sovel, korb och händelsevis en del brännvin, lyckades det mig omsider att fälla ihop klövarna.

Nästa dag, vädret var nu synnerligen gynnsamt, med sol och 25-gradig värme. Emellertid ansåg jag nu tiden vara mogen att iskruda mig mina kära systrars regnställsdonation; på fråga av de övriga angående anledningen härtill resonerade jag mörskt att »en fjällman måste vara beredd på det. Det kan ju bli regn framåt afton!« Vi fortsatte färden. Där sig en nådde Ansåtsåa, blev det emellertid tvärstopp; den därstädes förut befintliga hängbron hade nämligen rest all världens väg, och av bron återstod nu blott några enstaka guppande, uti ån kringflytande brädlappar. Det blev alltså att leta reda på ett vadställe. Men tyvärr svek oss vår tur, i det att vi olyckligtvis gingo västerut in mot fjällen, följande åns södra strand i flera timmar, över oändliga surmyrar, som ingenstädes gav oss möjlighet att komma över den ständigt lika breda, djupsvarta ån. Slutligen nödgades vi vända åter mot spökbyn och höjderna på Ansåtsfjället ovanför. Detta synnerligen strapatsrika fälttåg tog oss större delen av dagen, med ständigt fäktande mot mya, knotten och småsväan, med tungsam tjavande i surhål halvvägs upp till knäna, och med ett svettigt, slitsamt kravande genom ljung och svårgenomtränglig björkvegetation i ständig uppförsbacke, innan vi slutligen nådde öppen mark ovanför byn. Denna plats var dock, därom var jag som äkta fjällman kusligt väl medveten, en gammal shaman-, medianmanna- och offerplats, varför jag, efter att ha intagit viss föda, raskt travade iväg mot Bakvattnet, glatt och förnöjt lämnande de övriga tvenne expeditionsmedlemmarna vind för våg i mitt kölvatten. Är man fjällman, så är man!

Halvdränkt och halvdöd av rädsla nådde jag omsider utmattad Bakvattnet och Selmas pensionat. Åtskilligt kunde i och för sig förtäljas om denna min vistelse i Bakvattnet, men det får anstå. Så ändade för min del denna sällsamma expedition.

DET VAR DET!

(Det ryktas att Br Storjamten Halvar har ett finger med i spelet vid nedtecknandet av Storjamten Andos berättelser. Kanske kan de frekventa inslagen av en gnutta baluariansk kanslisvenska förklara något av spekulationerna? / Br Red.)

En fredagskväll i HAMMARSTRAND

Br Möller har skärskådat Hammarstrands uteliv och redogör här för en vanlig helgafton i denna den jamtska landsbygdens nöjesmetropol

FÖR DEN SOM INTE ÄR NÄRMARE bekant med Hammarstrand, kan jag berätta att orten i fråga är berömd för många saker, bland annat en förstklassig rodelbana och en... en... ja, en alldeles utomordentligt förstklassig rodelbana. Då många med ordet »nöjesliv« emellertid associerar till någon form av smakning, skall jag här lämna den idrottsliga arenan för att i stället inträda på den smakliga.

Av Br Peter Möller

Invald 1986

I Hammarstrand finns ett (1) näringsställe som utskänker pils under veckändarna. Detta kallas »Kaffestugan«, och är som namnet antyder även café – och dessutom pizzeria. Om Du nu låter ditt inre öga svepa från väggarna i Din ruffiga studentlya, Broder, och fortsätta in genom dörren på Kaffestugan vid sisådär niosnåret en vanlig fredagskväll, kan Du kanske få uppleva något av det följande. Personen »M« refererar till undertecknad.

M släntrar in och beställer en salami-pizza med extra pepperoni.

Innehavaren: Och do äta här?

M: Ja tack. Och så en handöl.

Innehavaren: Orsäkta?

M: Visst ja... en stor stark, tack.

M erhåller sin pilsner, betalar och sätter sig ned vid ett hörnbord. De enda övriga gästerna är ett par medelålders damer med varsin kaffekopp. M tar upp Gilmans »Den gula tapeten« ur jackfickan och slår sig till ro. Pizzan kommer in och M mumsar njut-

ningsfullt. Kaffedamerna försvinner. Så förrinner sådär en halvtimme i behaglig letargi. Så, vid halvtio-snåret, verkar lokalen fyllas som genom ett trollslag.

Genomsnittsgästen bland nykomlingarna är en man mellan 25 och 30 år. Han har läder- eller denimjacka, månstövlar (ni vet, sådana som var inne på 70-talet) och en snus, stor som ett genomsnittligt norrlandslän, under läppen. Det är alltså de riktigt hårda grabbarna som kommer här. Mest iögon- och iöronfallande är fyra unga män med pittoreska och klatschiga namn som Dunken, Sagge, Jonte och Burken. Litet generellt kan man väl säga att det är en församling som får Ronny & Ragge att likna akademiledamöter. På den egenartade dialekt som är en blandning mellan jamska och ångermanländska utspinner sig följande samtal:

Artikelförfattaren i mässartagen under det gägna Julmotet, med Jamtfanan i bakgrunden

Dunken: ...å du skulle ha sett pattan på brudjäveln... stor som...

Burken: Nu fan ska ja ha en bärs! Pråntå!

Sagge: Såg du va knall Annika va i Bispgårn i lördags då? Fick du till nå me'na?

Jonte: Nä, ja hadde fullt upp me å hälle reda på me själv...

Ni förstår, va'? Den stilen. Hur som helst, hela det larmande sällskapet slår sig ned vid ett angränsande bord med sina glesbygdsdrömmar, Schwarzenegger-ideal och kalla pilsner. Några av dem är redan välriktade, och doften av hemkört, Helix motorolja och Wunderbaum berikar ytterligare atmosfären. Ytterligare en timme går. Även M börjar känna sig riktigt fin. Sällskapet bredvid röjer på, och det börjar bli svårt att koncentrera sig på boken, så M stoppar undan den och drar sig i stället till minnes devisen för en sorts studentförening, som han en gång tyckt sig vara medlem av:

ATT SMAKA FRITT ÄR STORT
ATT SMAKA RÄTT ÄR STÖRRE

Så sant, mumlar M för sig själv, och styr stegen mot toaletten. Därinne möter han Dunken, som passande nog är ganska tankad.

Dunken: Nä, kolla, e're inte Professorn?

M: Vadå? Jag? Nä, jag är inte professor.

Dunken: Fan, du ser ut som en sån när'u sitter å läser på krogen. Brillen har'u också, din fan...

Det sista uttalandet låter hotfullt, men uttalades med ett brett, vänligt flin.

M: Ja...

Dunken: Du, ja ska ut i bilen. Hänger'u me?

Det här låter inte kul... *inte* kul... Men Dunken ser M:s misstänksamma blick och tillägger:

Dunken: Ja har *dunken* där! I skuffen! Fan tror'u jag kallas Dunken för?

Det där med initieringsriter är en underlig sak. Bland vissa stammar i Afrika skall man visst döda en orm med bara händerna, och här i Hammarstrand skall man smaka på den lokala hemslöjden. Nåväl. Ut till bilen... Dunken läser upp bakkluckan och halar fram en plastdunk märkt »BOB Blandsaft – Äpple«. M har inget annat val än att ta en klunk. För hövlighetens skull, om ni förstår. Sedan tar sig ägaren själv en klunk, och de återvänder in i värmen.

Sagge: Ööhh, Dunken å Professorn!

Väl inne på etablissemanget igen möts de av diverse hälsningsfraser, av vilka den mest litterata är »ööööööhh!« Så fortsätter kvällen i gemytets och samvarons tecken. Det visar sig att de flesta i detta sällskap är trevliga och hederliga människor, vilket väcker ett talesätt till liv i M:s bakhuvud: »Du skall inte döma hunden efter håren«.)

När M kommer hem frampå småtimmarna, trött men glad, kan han konstatera att han fått inte mindre än en halv dusk nya bekanta. På en enda kväll! Vem behöver New York? Paris? London? Så länge det finns minst två jamtar kvar i världen, behöver ingen av dem känna sig ensam. Om jamten sedan är född i Hede eller Hyderabad, Pålgård eller Pakistan, på Frösön eller i Florens, det spelar ingen roll. För att sammanfatta detta tvingas jag ta till en anglicism, om än i översatt form:

HEIM, DE E DER HJÄRTA E.

sundsvall brinn!

*I sundsvall där har man nu tänt
en brasa som sprider sig
snabbt från bus till bus
Och Jamten han dricker hembränt
och firar brasan med en sup*

Sång för festligare tillfällen, förmedlad under Valmot av GB Kristian Ekendahl
Melodi: Eurovision-låten, Text: Z nation i Linköping

*När lille jamten gick å färde,
att sina tankar ropa ut,
såg alla kvinnfolk hur de lärde
fick lära sig att veta but.*

*Se luvan gömmer vett och sans,
men ger en känsla – ren kadens
Nu vet du om hur jamten för sig
så genialt i livets dans.*

BR Nehrer

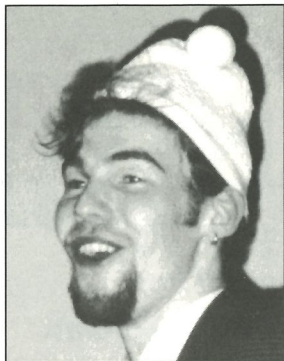
UNDERGROUND ↓ BOKHANDELN CELSIUS BOKHANDELN

SVARTBÄCKSGATAN 6 FENIXHUSET TEL 018-11 15 76

FÖLJANDE BRÖDER OCH ÖVRIGA HADE DEN 8/6 I ÅR BETALAT FÖR JT NR. 2/94-1/95:

Br Per-Johan Ahlzén, Br Ulf Almgren, Br Hans-Lennart Andersson, Br Lars-Olof Andersson, Br Martin Andersson, Br Skr Pelle Andersson, Br Peter Andersson, Br Bertil Aronsson, Br Kjell Backlund, Peter Bergh, Br Martin Berghe, Br Manne Bergman, Br Stj Nils Bergvall, Br Jan Bern, Br Stj Sten-Eric Beskow, Br Johan Bjerner, Br Stj Björn Björck, Br Gunnar Björck, Br Kenneth Björklund, Br Bo Björkstrand, Br Åke Bouvin, Br Benny Broman, Br Per-Olov Bäckström, Br Bo Calleberg, Br Torsten Dixelius, Br Per-Ola Dovner, Br Petter Edman, Br Kjell Edström, Br Karl-Gustaf Edung, Br Sören Edvinsson, Br Eric Englund, Br Stj Erik Eriksson, Br Jörgen Eriksson, Br Carl-Eric Ericsson, Br Karl-Eric Ericson, Br Nils-Erik Eriksson, Br Stefan Eriksson, Br Sven G. Eriksson, Br Torbjörn Ericson, Br Åke Eriksson, Br Tony Erlandsson, Br Åke Espmark, Br John Eurenus, Br Stj Jöns Fahlén, Br Leif Festin, Br Le Örjan Festin, Br Stj Bertil Flemström, Br Ulf Flemström, Br Björn Forsberg, Br Stj Lars-Göran Forss, Br Anders Forssell, Br Berndt Forssell, Br Mikael Franzon, Br Björn Fredriksson, Br Åke Frisk, Br Jon Frändén, Br Anders Fugelstad, Br Yngve Gradin, Br Gunnar Green, Br Bertil Grelsson, Br Örjan Grelsson, Br Curt-Erik Hagberg, Br Håkan Hagblom, Br Stj Stefan Halvarsson, Br Sven Hamrell, Br Georg Hansson, Br Stig-Arne Hedlund, Br Gunnar Hellström, Br Magnus Hemberg, Br Olof Hemmingsson, Br Joachim Henriksson, Br Ingemar Hermansson, Br Gunnar Hjält, Br Lennart Holm, Br Örjan Holm, Br Claes Holmberg, Br Stj Per Hårstam, Br Herman Högstorp, Br Gunnar Ingelman, Br Erling Jacobsson, Br Leif Jacobsson, Br Martin Jakobsson, Br Stj Sven-Bertil Jansson, Br Mats Jarefors, Br Stj Paul Jenssen, Br Stj Anders Johannisson, Br Torbjörn Johansson, Br Walter Johansson, Br Ulf Jonasson, Br Henrik Jonsson, Br Kurt Jonsson, Br Lars Jonsson, Br Olof Johnsson, Br Sverker Jonson, Torbjörn Junhov, Br Karl-Henrik Jönsson, Br Arne Kejving, Br Henrik Kratz, Br Bengt Kylsberg, Br Niklas Landgren, Br Sven Landhem, Br Nils Landin, Br Anders Larsson, Br Anders Larsson, Br Erik Larsson, Br Göran Larsson, Br Stj Lars-Göran Larsson, Sören Larsson, Br Stj Thord Larsson-Graff, Br Stj Urban Leijon, Br Sture Lidén, Br Jörgen Lindström, Br Richard Lindström, Br Robert Lindwall, Br Stj Björn Lundman, Br Benjamin Lundqvist, Br Anders Lundström, Br Stj Bengt Magnusson, Br Erik Marktstedt, Br Stj Lars-Olof Mattsson, Br Patrik Mattsson, Br Bengt Myrin, Br Bo Månson, Br Peter Möller, Br Bruno Nilbert, Br Fredrik Nilidén, Br Arne Nilsson, Br Bert Nilsson, Br Stj Gunnar Nilsson, Br Johan Nilsson, Br Kjell Nilsson, Br Lennart Nilsson, Br Nils Nilsson, Br Nils Mattias Nilsson, Br Olof Nilsson, Br Stj Thomas Nilsson, Br Stj Bertil Nordenfelt, Br Stj Per-Gunnar Norman, Br Henrik Notfors, Br Per Nylén, Br Go Lennart Nyman, Br Goeran Nystroem, Br Anders Näsmark, Br Lennart Ocklind, Br Peter Olausson, Br Björn Olofsson, Br Ivar Olovsson, Br Mats Olofsson, Br Sune Olofsson, Br Anders Ohlsson, Ann-Marie Olsson, Br Arne Olsson, Br Sten Olsson, Br Stj Bo Oscarsson, Br Lars Ottosson, Br Allan Parkman, Br Jonas Persson, Br Sven-Erik Pistol, Br Stj Vidar Reinhammar, Br Henning Richardsson, Br Sören Richardsson, Br Håkan Risberg, Br Ville Roempke, Br Mats Rolén, Br Arne Rubensson, Br Eric Rubensson, Br Ulf Rubensson, Br Åke Rödin, Br Magnus Rönn, Br Lars Salomonsson, Br Arne Sandemo, Br Ambjörn Sandler, Br Stj Olof Sandler, Br Stj Staffan Sandler, Br Stj Halvar Sehlin, Br Åke Selinder, Br Tore Sigeman, Mari-Anne Sjöberg, Br Ville Sjögren, Br Stj Nils Sjölander, Br Patrik Solberger, Br Peter Staaf, Br Lars-Erik Stadigh, Br Johnny Stammarnäs, Br Torbjörn Stockfelt, Br Jan Sundblom, Br Ando Sundelin, Br Stj Kjell-Åke Sundelin, Br Åke Sundin, Br Karl-Eric Sunding, Br Lennart Sundström, Br Peter Swartling, Br Fo Inge Svensson, Br Åke Svärd, Br Östen Södergård, Br Pär-Olov Söderman, Br Per Söderström, Br Tomas Sörensson, Br Stefan Tjärnback, Br Mikael Tornving, Br Göran Uddeholt, Br Staffan Uddeholt, Br Peder Unander, Br Erik Vesterlund, Br Björn Wahlstedt, Br Ulf Wahlstedt, Br Urban Wallster, Br Tomas Wargert, Br Mattias Widegren, Br Göte Wiklund, Br Per-Åke Wiklund, Br Mats Wikström, Br Stj Per-Erik Wäglin, Br Per-Ove Zetterlund, Br Kjell Zetterström, Br Ola Ångman, Br Mats Åsberg, Br Johan Öhman & Br Mats Östlund.

Artut

...att den ökänt snåle BR STJ Gunnar Nirsa donerade en alldeles utmärkt ståltermos till Kammar'n på Stormotet.

...att självaste BR ÖH efter en misslyckad tvätt av de gamla, införskaffade nya gardiner till Kammar'n.

...att BR Redaktör'n behängts med en huskut tjugisig sköld av Kommittén för Jamtamotets bevarande hemma i Stan. Helt i linje med Redaktör'ns egna strävanden att få Bröderna att inse Redaktör'ns omätliga betydelse för världsutvecklingen i allmänhet – och givetvis för Jamtamot i synnerhet.

...att Jamtamot efter ett idogt kommittéarbete nu slutligen fått en ny nål, i äkta guldplagiat med en vackert röd luva. Finns att köpa för facila 40:-. Sätt in pengarna på Fogdens postgiro (sid 3), så kommer den med posten!

...att BR Hedman, som råkade välla en pyramid med handmålade tekannor på det anrika varuhuset Harrods i London, slapp ersätta skadan, då avdelningschefen ansåg att det var hisspojkens fel emedan denne släppt i elefanten Hedman.

...att Br Goden, när den övriga Styrelsen åkt heim till Jamtland för att fira jul, i sitt anletes fotsvett helt på egen hand forslade hela jubileumsutskicket av JT till posten.

...att Jamtamots 80-årsjubileum manifesterades i både Östersunds-Posten (4/3 -95) och Upsala Nya Tidning (9/3 -95). Även Studentkårens tidning Ergo publicerade bild och artikel (nr. 2 -95).

...att BR numera STJ Thomas Nirsa avbröt sitt forskande i det anglosachsiska Oxford endast för att få vara med om Stormotet.

Kient

...att den Europeiska Unionen fortfarande inte tycks ha insett vidden av att ha blivit ansluten till Republiken Jamtland – när kommer det första statsbesöket?

...att den där »Vigdis« blev återvald som president på Island. Dessutom tycks hon ju inte ha skaffat sig någon man än – allt till Utomrikeskorrespondenskommitténs stora förtret.

...att luvan på den nya Jamtamot-nålen bepryts med en röd stjärna av en typ som ovevkligen för tankarna till en viss före detta supermakt i öster.

...att Länsstidningen i Stan inte publicerade någon artikel om Jamtamots 80-årsjubileum.

...att den pubertalt gymnasiala overallshysterin har spridit sig från »lingonuniversiteten« och börjat breda ut sig inte bara inom vår ärevördiga förening, utan till och med bland BRR Styrelsen. Kunde senast konstateras under Valborgspuben.

...att BR Fogden blivit så till den milda grad velouriserad, att han på sistone snarare än att vara hemma i Jamtland någon gång i bland, har synts nere i Upsala någon gång emellanåt.

...att någon korsordskommitté ännu inte blivit tillsatt. BR STJ Halvar får vänta ännu ett nummer på sitt efterlängtrade, Motdebatterade tidsfördriv.

...att fortfarande ingen vinnare kunnat koralas i 1974 års hembränningstävling (se JT nr. 1/93 sid 24).

... ännu inget Jamtsnus!

Här följer ett urval av läsliga och Hnågorlunda originella tankar (rent fjäsk är bortsorterat i möjligaste mån) framförda på postgirotalongerna. Givetvis är bidragen sorterade med den som betalat in störst belopp först i listan och vice versa!

Brödernas kommentarer

Så listigt att skicka både JT och kallelse i samma kuvert! Denna osedvanliga smarthet belönas härmed å det grövsta.

/ BR Leif Festin

Alors! JT når nya höjder – äntligen lite debatt; nu fattas bara ett korsord, gärna lösbart! Vem är förresten »Br Stj« (Storjämten) Jöns-Erik Halvarsson (jämför sid 11 i förra JT)?

/ BR STJ Stefan Halvarsson

Tack för en bra tidning, med bra fördelning mellan tungt och mindre tungt material. »Ännu inget Jamtsnus!« saknar jag dock.

/ BR STJ Anders Johannisson

JT har ett oändligt värde. Hur fan ska man ha råd med det? Ta gärna in fler och grövre personangrepp, både på sundsvallsbor och Bröderna!

/ BR Richard Lindström

De nio kronorna extra är ett blygsamt tack för att ni fortfarande inte publicerar något av mina tidigare arbeten.

/ BR Leif Jacobsson

Som gammal Hedebo tackar jag nu för mig för Upsala åren fram till 1940. Orkar knappt med Jämtlands gille.

/ BR Åke Frisk

Beklagar mitt slarv, självklart behöver jag JT. Nu mer än någonsin!

/ BR Mikael Tornving

Artut, men jag vill påpeka att frågan om Hoverbergets framsida ej är löst! Kommittén arbetar vidare med oförminskad fermitet.

/ BR Björn Wahlstedt

Det var inte snällt att hota med att stryka Bröderna från prenumerantlistan. Fy vale! Ställd inför detta faktum ser jag ingen annan utväg än att betala.

/ BR Henning Richardsson

UNDER SUPTALLEN

77 ser dig!

TENTA I TID?

EN OFTA NÅGOT SENFÄRDIG BRODER MED ambitioner åt det sakrala skulle för något år sedan skriva en omtenta i Östeuropakunskap, en kurs han läste 1987. Förvånat upptäckte han att tentan inte berörde den kurs han läst. Till följd av Östeuropas förvandling var inte en enda bok densamma. Måhända fick denna läxa Brodern att inse att tiden gått längre än han tror och att inget är för evigt.

FÄLTFÖRSÖK

DET BERÄTTAS ATT BR STJ ANDO, ALIAS Blåtand, dök upp hemma hos BR STJ Halvar en vintrig Upsalakväll för att, som han förklarade, prova ut en ny sovsäck. Tältplats ordnades på gården, och STJ Ando kröp in framåt natten för att utföra sitt värv.

Dock, när Halvar på morgonkvisten stack ut sitt skäggbeprydda huvud genom sovrumsfönstret för att beskåda sin tillfälliga nattgästs logi, kunde han bara konstatera att BR STJ Blåtand tagit sitt pick och pack och dragit sig hemöver någon gång under småtimmarna. Tydligt var det sovsäcken som inte räckte ända fram, för, som var Broder vet; BR STJ Ando går ju inte av för hackor.

STYRELSESMÅK MED KLASS

FÖRBRÖDRINGEN VAR UNDER DEN SENASTE styrelsesmaken total: »Det är bara skägget som skämmer lite – annars skulle man vilja pussa på dig!«, yttrades av BR Goden om BR Munsänknen i ett tillstånd av tillfällig uppriktighet.

Maten var dessutom av en sådan klass att inte ens den gastronomiskt bevandrade BR ÖH electus kunde avslöja kocken. När han bad om mera morötter förklarades det att det snarare var frågan om risotto, och de av densamme Brodern benämnda »konstiga tomaterna« var givetvis, då de låg på

efterrättens frukttallrik, någon form av exotisk frukt. För som BR Goden uttryckte det: »Det är klass på den här restaurangen – det enda som det inte är klass på är oss!« (Han menade troligtvis sig själv.)

Den avslutande frågan kom från BR Skrivar'n: »Varför serverar de kaffet klunkvis?«, då servisen kom in med espresson.

GENERÖST ERBJUDANDE

EN GAMMAL VISSNAD HÄRADS BETÄCKARE, med herrgård i skärgården, som blommat upp, och en nyligen avdankad Granskare, som övergått till att granska det täckta könet, gjorde sig nationskända vid hemgång från Stormotet då de förklarade för vår något yppiga klubbchef att:

– Om vi inte hade så bråttom, skulle vi kunna tänka oss att ha sex med dig.

Hur vår klubbchef kommenterade yttrandet förtäljer tyvärr inte historien.

JOBBIGT VARA FÖRBANNAD

EFTER EN LYCKAD KVÄLL Å NATIONEN sitter Bröderna på Vågen och diskuterar livets väsentligheter. Snart förs samtalet in på en viss Styrelsebroders tendens att alltid vara förbannad. Sedan Bröderna roat sig åt hur BR Ilsk ligger vaken nätterna igenom och retar sig på sin omgivning replikerar denne något oväntat:

– Ni bara anar inte hur jobbigt det är att vara förbannad på alla idioter.

Bröderna erinrar sig en diskussion då BR Ilsk sagt sig tycka illa om åtskilliga. Någon sade då:

– Nämn *någon* han tycker om.

Genast svarade den snabbtungade BR klubbsvingar'n:

– Nämn någon som *tycker om honom!*

Bröderna finner detta mycket roande, men BR Ilsk börjar nu tycka att diskussionen bör avslutas och utbrister:

– Nä, nu blir jag skitnödig också.

Bröderna tar fram papper och penna för att skriva ner det sagda för suptallens räkning. Pappret skickas runt bland Bröderna som skrattar gott, alla utom BR Ilsk som fortfarande är skitnödig och menar att:

– Det där var ju inte roligt.

BORTGLÖMD KAVAJ

EN VISS STYRELSEBRODER, KÄND FÖR SINA många och långa Mottal, lyckades under den senaste styrelsemiddagen med Vajan i sedvanlig stil slarva bort sina kläder. »Det är nå'n som har snott min kavaj!«, hördes han klaga.

Det kan dock meddelas att nämnde Broder någon dag senare inte helt otippat hittade igen sin ljusa sommarkavaj, prydligt ihopvikt bakom elementet på Kammar'n.

Skriv till JT!

JT är alltid i behov av nya, fräscha reportage, notiser, intervjuer, nyheter, fotografier, illustrationer o.s.v. Nästa nummer kommer ut till jul, med ett första manusstopp i slutet av oktober. Sänd diskett, utskrift och bilder till adressen på sidan två. Bli publicerad! JT-medaljen hägrar för den energiske skribenten.

*Överbödingens reflexioner***Utan ÖH störtar
Jamtamot***Bröder Storjamtar, Jamtar & övriga!*

»**S**KA INTE DU SÖKA ÖH?« FRÅGADE DE mig för drygt ett år sedan. »Det är jättekul. Du sitter bakom presidiet och excellerar över bröderna.« Och jag köpte hela paketet! Det har inte varit mycket annat än slit och släp. Nu står jag här med min långnäsa, eller julskaägget i brevlådan som vissa brukar säga.

Av Br Daniel Markstedt

Invald 1990

Det är en stor erfarenhet att leda Motet under förhandlingar«, sa de. Nog har det varit en erfarenhet alltid. En sån där erfarenhet man inte vill önska någon annan än sina fiender. Att vara ÖH i Jamtamot är ungefär lika roligt som att vara pilot i JAS 39 Gripen en vattenfestival. Vad menar han nu tänker ni nog? Låt mig förklara varför:

För det första. Gripen flyger genom ett mycket komplext styrsystem. Det är så avancerat att till och med de som skrivit programmet inte förstår alla delar. Precis som ett Mot skulle jag vilja säga. Om man logiskt försökte härleda de lagar och regler som driver ett Mot skulle man få ett så avancerat program att inte ens ÖH i sin storhet skulle kunna tolka alla delar. Än mindre hantera alla dessa regler. Frågan är hur kan man styra över någonting man inte känner till?

För det andra. Piloten, som försöker styra Gripen har egentligen bara ett hjälpmedel, spaken, som kan liknas vid ÖH-klubban. Till råga på allt så är spaken inte speciellt pålitlig eller synonym med total makt. Snarare tvärtom. Om piloten gör för våldsamma och snabba rörelser blir oftast

Br ÖH i ett tillstånd av tillfällig extas under presentationen av den nya Jamtamot-nålen

effekten den motsatta. Detsamma brukar ofta hända på Mot. Försöker ÖH gå in med klubban och i all välvilja styra upp verksamheten kan man ge sig fan på att man från något hörn får höra BR STJ Halvar eller någon annan lågpanna utbrista »Njaaa, ordningsfråga«. Sedan tar den förhandlingspunkten dubbelt så lång tid som man ursprungligen hade beräknat. Oftast

med det resultatet att ÖH även får en eller två fadäser.

Å andra sidan, Bröder, så är en av de mest fantastiska sakerna med Gripen att det är instabilt. Skulle man inte ha dessa avancerade styrprogram och skulle ingen pilot sitta i cockpiten, så skulle planet obönhörligen störta. Detsamma gäller för Jamtamot. Hade vi inte våra regler, som tar årtal att lära sig, och hade vi inte en ÖH som, liksom sina föregångare, med sedvanligt glänsande stil svingar ÖH-klubban, så skulle Motet störta redan innan kallelseförfarandet. Det enda problemet är att det är på tok för många Bröder som är allt för insnöade för att inse detta faktum.

Nu sitter jag inte här och är bitter. Det har varit ett väldigt annorlunda år. Det är ungefär som på julafton när man får ett jätttestort paket, som hela tiden innehåller ett mindre paket. Tills slut sitter man där i sin besvikelse med ett pyttelitet paket. Men när man öppnar det innehåller det den vackraste kärnan. Man ska inte förvänta sig några stora ord, eloger, jubel och applåder när man söker ÖH. En av dessa ovan nämnda heuristiska reglerna är just att ÖH ska få fadäser och otacksamhet. Men har man glimten i ögat och lyckas finna den lilla gyllene kärnan så lovar jag ett oför-glömligt år.

Ma råkes Bröder, om int' förr så på Mot – då jag lovar att sitta längst bak och gorma »ordningsfråga«, »fadäs« och andra okynnesord (men med glimten i ögat).